

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta paplašinātā sastāvā)
2005. gada 21. septembrī

Lieta T-315/01

Yassin Abdullah Kadi, kura dzīvesvieta ir Džeda [Jeddah] (Saūda Arābija), ko pārstāv D. Paniks [D. Pannick], QC, P. Seni [P. Saini], *barrister*, G. Martins [G. Martin] un A. Tjudors [A. Tudor], *solicitors*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītājs,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Vicenzats [M. Vitsentzatos] un M. Bišops [M. Bishop], pārstāvji,

un

Eiropas Kopienų Komisiju, ko pārstāv A. van Solinge [A. Van Solinge] un K. Brauns [C. Brown], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētājas,

* Tiesvedības valoda — angļu.

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja Dž. Kolinss [*J. Collins*], pēc tam R. Kodvela [*R. Caudwell*], pārstāvji, kam palīdz S. Mūra [*S. Moore*], *barrister*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, sākotnēji, atcelt, pirmkārt, Padomes 2001. gada 6. marta Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu, un ar kuru tiek atcelta Regula (EK) Nr. 337/2000 (OV L 67, 1. lpp.), un, otrkārt, Komisijas 2001. gada 19. oktobra Regulu (EK) Nr. 2061/2001, ar ko trešo reizi groza Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 277, 25. lpp.), pēc tam — atcelt Padomes 2002. gada 27. maija Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 139, 9. lpp.), ciktāl šie tiesību akti attiecas uz prasītāju.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], tiesneši J. Pirungš [*J. Pirrung*], P. Mengoci [*P. Mengozzi*], A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*] un M. Vilaras [*M. Vilaras*],

sekretārs H. Jungs [*H. Jung*],

ņemot vērā rakstveida procesu un 2003. gada 14. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- 1 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu, kas parakstīti 1945. gada 26. jūnijā Sanfrancisko (ASV), 24. panta 1. punktu Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dalībvalstis "uzliek Drošības padomei galveno atbildību par starptautiskā miera un drošības uzturēšanu un piekrīt, ka, pildot pienākumus, kas izriet no šīs atbildības, Drošības padome darbojas viņu vārdā".
- 2 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantu "[ANO] dalībvalstis piekrīt saskaņā ar šiem Statūtiem pakļauties Drošības padomes lēmumiem un tos pildīt".
- 3 Atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktam Drošības padomes lēmumus attiecībā uz starptautiskā miera un drošības uzturēšanu "Apvienoto Nāciju dalībvalstis pilda tieši un ar attiecīgo starptautisko institūciju, kuru dalībvalstis tās ir, starpniecību".

4 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 103. pantu “gadījumā, ja Apvienoto Nāciju Dalībvalsts pienākumi saskaņā ar šiem Statūtiem izrādīsies pretrunā ar jebkāda cita starptautiska nolīguma pienākumiem, lielāks spēks ir pienākumiem, kas noteikti šajos Statūtos”.

5 Atbilstoši LES 11. panta 1. punktam:

“Savienība izstrādā un īsteno kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas, un tās mērķi ir:

— sargāt Savienības kopējās vērtības, pamatintereses, neatkarību un integritāti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem;

— visādi stiprināt Savienības drošību;

— saglabāt mieru un stiprināt starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem [..].”

6 Saskaņā ar EKL 301. pantu:

“Ja kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas paredzēta saskaņā ar noteikumiem, kuri ietverti Līgumā par Eiropas Savienību un attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības

politiku, paredz Kopienai daļēji vai pilnīgi pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Padome veic vajadzīgos steidzamos pasākumus. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu.”

7 EKL 60. panta 1. punkts nosaka:

“Ja 301. pantā paredzētajos gadījumos izrādās vajadzīga Kopienas rīcība, Padome saskaņā ar 301. pantā paredzēto procedūru var veikt steidzamus pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem, kuri skar attiecīgās trešās valstis.”

8 Saskaņā ar EKL 307. panta pirmās daļas noteikumiem:

“Šis Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un — attiecībā uz kandidātvalstīm — pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses.”

9 Visbeidzot, EKL 308. pants nosaka:

“Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi kopējā tirgus darbībā, jārikojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus.”

Prāvas priekšvēsture

- 10 1999. gada 15. oktobrī Apvienoto Nāciju Drošības padome (turpmāk tekstā — “Drošības padome”) pieņēma Rezolūciju 1267 (1999), ar kuru tā tostarp nosodīja faktu, ka teroristi joprojām tiek uzņemti un apmācīti un ka terora akti tiek sagatavoti Afganistānas teritorijā, apstiprināja savu pārliecību, ka starptautiskā terorisma apspiešana ir būtiska starptautiskā miera un drošības uzturēšanai, un izteica nožēlu, ka *Taliban* turpina sniegt patvērumu Osamam bin Ladenam [*Usama bin Laden*] (lielākajā daļā Kópienas iestāžu pieņemto dokumentu franču versijās viņš tiek saukts par *Oussama ben Laden*) un ļauj viņam kopā ar viņa sabiedrotajiem vadīt teroristu treniņu nometņu tīklu teritorijā, kurā viņi atrodas, un izmantot Afganistānu par bāzi starptautisko terorisma operāciju vadīšanai. Šās rezolūcijas 2. punktā Drošības padome pieprasīja, lai *Taliban* nekavējoties nodotu Osamu bin Ladenu atbildīgajām iestādēm. Lai nodrošinātu šā pienākuma ievērošanu, Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts nosaka, ka visām valstīm ir tostarp “jāiesaldē līdzekļi un citi finanšu resursi, kas ir saistīti tostarp ar *Taliban* piederošo vai tieši vai netieši kontrolēto īpašumu vai īpašumu, kas pieder vai ko kontrolē jebkurš *Taliban* piederošs vai kontrolēts uzņēmums, ko identificē komiteja, kura izveidota, piemērojot šās rezolūcijas 6. punktu, un jānodrošina, lai nedz attiecīgie līdzekļi vai citi finanšu resursi, nedz jebkādi citi līdzekļi vai finanšu resursi, kas tādējādi tikuši identificēti, netiktu nodoti *Taliban* vai jebkuram *Taliban* piederošam vai tieši vai netieši kontrolētam uzņēmumam un lai netiktu izmantoti tā vajadzībām ne pilsoņi, ne arī jebkura persona, kas atrodas tās teritorijā, ja vien Komiteja, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, nav sniegusi šādu atļauju humanitāriem mērķiem”.
- 11 Rezolūcijas 1267 (1999) 6. punktā Drošības padome nolēma atbilstoši tās Pagaidu Iekšējā Reglamenta 28. pantam izveidot Drošības padomes komiteju, kas sastāv no visiem dalībniekiem (turpmāk tekstā — “Sankciju komiteja”) un kas pilnvarota tostarp nodrošināt to, ka valstis piemēro 4. punktā noteiktos pasākumus, lai identificētu 4. punktā minētos līdzekļus vai citus finanšu resursus un lai izvērtētu lūgumu izņēmuma kārtā nepiemērot pasākumus, ko nosaka tas pats 4. pants.

- 12 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 1999. gada 15. novembrī pieņēma Kopējo nostāju 1999/727/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret *Taliban* (OV L 294, 1. lpp.). Šās kopējās nostājas 2. pants paredz iesaldēt līdzekļus un citus finanšu resursus, kas *Taliban* pieder ārzemēs, saskaņā ar Drošības padomes Rezolūcijā 1267 (1999) noteiktajiem nosacījumiem.
- 13 2000. gada 14. februārī Padome, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, pieņēma Regulu (EK) Nr. 337/2000 par lidojumu aizliegumu un Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu (OV L 43, 1. lpp.).
- 14 2000. gada 19. decembrī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1333 (2000), pieprasot tostarp, lai *Taliban* pildītu Rezolūcijas 1267 (1999) noteikumus, it īpaši pārstājot piedāvāt patvērumu un apmācību starptautiskiem teroristiem un to organizācijām un nododot Osamu bin Ladenu atbildīgajām iestādēm tiesāšanai. Drošības padome īpaši nolēma pastiprināt lidojumu aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu, ko nosaka Rezolūcija 1267 (1999). Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunkts nosaka, ka visām valstīm ir tostarp "nekavējoties jāiesaldē līdzekļi un citi finanšu aktīvi, kas pieder Osamam bin Ladenam, kā arī viņa sabiedrotajām personām un organizācijām, ko identificē [Sankciju komiteja], ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*, un līdzekļi, kas saistīti ar Osamas bin Ladena un viņa sabiedroto vai tieši vai netieši kontrolēto personu un organizāciju īpašumu, un jānodrošina, ka nedz attiecīgie līdzekļi un citi finanšu resursi, nedz visi citi līdzekļi un citi finanšu resursi netiek nodoti Osamam bin Ladenam, tā sabiedrotajiem un jebkurai citai organizācijai, kas tiem pieder vai ko tie tieši vai netieši kontrolē, ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*, neatkarīgi no tā, vai tie ir iedzīvotāji vai jebkura cita persona, kas atrodas tās teritorijā un vai tie tieši vai netieši tiek izmantoti to labā."

- 15 Šajā pašā tiesību normā Drošības padome, pamatojoties uz informāciju, ko iesniedz valstis un reģionālās organizācijas, pilnvaroja Sankciju komiteju izveidot aktuālu to personu un organizāciju sarakstu, ko minētā komiteja ir identificējusi kā Osamas bin Ladena sabiedrotos, ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*.
- 16 Rezolūcijas 1333 (2000) 23. punktā Drošības padome nolēma, ka tostarp atbilstoši 8. punktam veicamie pasākumi ir piemērojami divpadsmit mēnešu laikā un ka šā perioda beigās tā noteiks, vai tie ir jāpagarina uz jaunu laika periodu ar tādiem pašiem nosacījumiem.
- 17 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 2001. gada 26. februārī pieņēma Kopējo nostāju 2001/154/KĀDP par papildu ierobežojošajiem pasākumiem pret *Taliban*, ar ko groza Kopējo nostāju 96/746/KĀDP (OV L 57, 1. lpp.). Šās kopējās nostājas 4. pants nosaka:

“Osamas bin Ladena un tā sabiedroto personu vai organizāciju, ko identificēja Sankciju komiteja, līdzekļi un citi finanšu aktīvi ir jāiesaldē un nekādi līdzekļi vai citi finanšu resursi nedrīkst tikt nodoti ne Osamam bin Ladenam, ne arī tā sabiedrotajām personām vai organizācijām, ko identificēja Sankciju komiteja atbilstoši Rezolūcijas 1333 (2000) tiesību normām.”

- 18 2001. gada 6. martā, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 467/2001, kas aizliedz noteiktu preču eksportu un noteiktu pakalpojumu sniegšanu Afganistānai, pastiprinot lidojumu aizliegumu un pagarinot Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu, kā arī atceļot Regulu Nr. 337/2000 (OV L 67, 1. lpp.).

19 Regulas Nr. 467/2001 1. pantā ir definēti jēdzieni "līdzekļi" un "līdzekļu iesaldēšana".

20 Atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 2. panta noteikumiem:

"1. Jebkādi līdzekļi un citi finanšu resursi, kas pieder jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, jebkurai organizācijai vai apvienībai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas uzskaitīti I pielikumā, ir iesaldējami.

2. Līdzekļi un citi finanšu resursi nedrīkst tieši vai netieši tikt nodoti tām personām vai organizācijām, ko norādījusi Sankciju komiteja pret *Taliban* un kas uzskaitīti I pielikumā, ne arī izmantoti to labā.

3. 1. un 2. punkts nav piemērojams līdzekļiem un citiem finanšu resursiem, attiecībā uz kuriem ar Sankciju komitejas pret *Taliban* atļauju ir izdarīta atkāpe. Šādas atkāpes var tikt izdarītas ar dalībvalstu atbildīgo iestāžu, kas uzskaitītas II pielikumā, starpniecību."

21 Regulas Nr. 467/2001 I pielikums satur to personu, organizāciju un apvienību sarakstu, uz kurām attiecināma 2. panta prasība iesaldēt līdzekļus., Saskaņā ar Regulas Nr. 467/2001 10. panta 1. punkta noteikumiem Komisija ir tiesīga grozīt vai papildināt minēto I pielikumu, pamatojoties uz Drošības padomes vai Sankciju komitejas lēmumiem.

- 22 2001. gada 8. martā Sankciju komiteja publicēja pirmo apkopoto to personu, organizāciju un apvienību sarakstu, kurām saskaņā ar Drošības padomes Rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000) ir iesaldējami līdzekļi (skat. minētās komitejas 2001. gada 8. marta Atzinumu AFG/131 SC/7028). Šis saraksts kopš tā laika ir grozīts un papildināts vairākas reizes. Komisija kopš tā laika atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 10. pantam ir pieņēmusi dažādas regulas, ar kurām ticis grozīts vai papildināts minētās regulas I pielikums.
- 23 2001. gada 19. oktobrī Sankciju komiteja publicēja jauno papildinājumu 2001. gada 8. marta sarakstam, tajā ietverot tostarp šādas personas vārdu:
- “Al-Kadi, Jasins [*Al-Qadi, Yasin*] (jeb A. K. A. Kadi, Šeihs Jasins Abdullā [*Kadi, Shaykh Yassin Abdullah*]); jeb A. K. A. Kadi, Jasins [*Kahdi, Yasin*]), Džeda, Saūda Arābija.”
- 24 Ar Komisijas 2001. gada 19. oktobra Regulu (EK) Nr. 2062/2001, ar ko trešo reizi groza Regulu Nr. 467/2001 (OV L 277, 25. lpp.), attiecīgās personas vārds kopā ar citiem vārdiem tika ietverts minētās regulas I pielikumā.
- 25 2002. gada 16. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1390 (2002), kurā noteica pasākumus, kas veicami attiecībā uz Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* dalībniekiem, kā arī *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām. Šīs rezolūcijas 1. un 2. punkts pēc būtības paredz tādu pasākumu veikšanu, tostarp līdzekļu iesaldēšanu, ko uzliek Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts un Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta

c) apakšpunkts. Atbilstoši Rezolūcijas 1390 (2002) 3. punktam Drošības padomei šie pasākumi pēc to veikšanas ir jāpārbauda pēc divpadsmit mēnešiem, kuriem beidzoties, tie ir vai nu jāpagarina, vai arī jāuzlabo.

26 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 2002. gada 27. maijā pieņēma Kopējo nostāju 2002/402/KĀDP par ierobežojošiem līdzekļiem pret Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* dalībniekiem, kā arī *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, ar kuru atceļ Kopējās nostājas 96/746, 1999/727, 2001/154 un 2001/771/KĀDP (OV L 139, 4. lpp.). Šis nostājas 3. pants paredz tostarp arī turpmāk iesaldēt līdzekļus un citu finanšu īpašumus vai saimnieciskos resursus, kas pieder personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, kuras ir iekļautas Sankciju komitejas atbilstoši Drošības padomes rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000) izveidotajā sarakstā.

27 2002. gada 27. maijā Padome, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu, pieņēma Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 139, 9. lpp.).

28 Atbilstoši šās regulas preambulas 4. apsvērumam uz tostarp Drošības padomes Rezolūcijā 1390 (2002) paredzētajiem pasākumiem "attiecas Līgums un, lai novērstu konkurences traucēšanu, ir jāpieņem Kopienas tiesību akti attiecīgo Drošības padomes lēmumu īstenošanai Kopienas teritorijā."

29 Pēc būtības Regulas (EK) Nr. 881/2002 1. pants jēdzienus "līdzekļi" un "līdzekļu iesaldēšana" definē identiski Regulas Nr. 467/2001 1. pantā ietvertajai definīcijai.

30 Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 881/2002 2. pantam:

“1. Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas pieder Sankciju komitejas norādītajai un I pielikumā minētajai fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai uzņēmumam.

2. [Nekādus] līdzekļus nepadara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam.

3. Saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam, jo tādējādi tiktu radīta iespēja šai personai, grupai vai organizācijai iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus.”

31 Regulas (EK) Nr. 881/2002 I pielikumā ir to personu, organizāciju un grupu saraksts, kuru līdzekļi ir iesaldējami atbilstoši 2. pantam. Šis saraksts ietver tostarp šādas fiziskas personas vārdus: “Al-Kadi, Jasins (jeb KADI, Šeihs Jasins Abdullā; jeb KADI, Jasins), Džeda, Saūda Arābija”.

32 2002. gada 20. decembrī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1452 (2002), kas paredzēta ar cīņu pret terorismu saistīto pienākumu izpildes atvieglošanai. Šās rezolūcijas 1. punkts paredz noteiktas atkāpes un izņēmumus no līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanas pienākuma, ko uzliek Rezolūcijas 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002), kuras valstis var pieļaut humanitāriem mērķiem ar nosacījumu, ka to apstiprina Sankciju komiteja.

- 33 2003. gada 17. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1455 (2003), kas bija paredzēta, lai uzlabotu pasākumus, ko nosaka Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts, Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunkts un Rezolūcijas 1390 (2002) 1. un 2. punkts. Atbilstoši Rezolūcijas 1455 (2003) 2. punktam šie pasākumi bija no jauna jāuzlabo pēc divpadsmit mēnešiem vai vajadzības gadījumā — ātrāk.
- 34 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu Drošības padomes Rezolūciju 1452 (2002), Padome 2003. gada 27. februārī pieņēma Kopējo nostāju 2003/140/KĀDP par izņēmumiem no ierobežojošajiem līdzekļiem, ko nosaka Kopējā nostāja 2002/402 (OV L 53, 62. lpp.). Šās kopējās nostājas 1. pants paredz: ja tiek īstenoti pasākumi, ko paredz Kopējās nostājas 2002/402 3. pants, Eiropas Kopiena ņem vērā Drošības padomes Rezolūcijā 1452 (2002) apstiprinātos izņēmumus.
- 35 2003. gada 27. martā Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 561/2003, ar kuru attiecībā uz izņēmumiem līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanā groza Regulu (EK) Nr. 881/2002 (OV L 82, 1. lpp.). Šās regulas preambulas 4. apsvērumā Padome norāda, ka, ņemot vērā Drošības padomes Rezolūciju 1452 (2002), ir jāpielāgo Kopienas noteiktie pasākumi.
- 36 Saskaņā ar Regulas Nr. 561/2003 1. panta noteikumiem:

“Regulā [..] Nr. 881/2002 iekļauj šādu pantu:

“2.a pants

1. Regulas 2. pantu nepiemēro līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, ja:

- a) kāda no dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas minētas II pielikumā, pēc ieinteresētās fiziskas vai juridiskas personas lūguma ir noteikusi, ka attiecīgie līdzekļi vai saimnieciskie resursi ir:
- i) nepieciešami, lai segtu pamatizdevumus, ietverot maksājumus par pārtikas produktiem, īri vai hipotēku, medikamentiem, ārstniecisko palīdzību, nodokļu, apdrošināšanas prēmijas un komunālo pakalpojumu maksājumus;
  - ii) paredzēti vienīgi saprātīgai samaksai par kvalificētu darbu un atlīdzībai par izdevumiem, kas saistīti ar juridiskajiem pakalpojumiem;
  - iii) paredzēti vienīgi nodevu maksājumiem vai maksai par pakalpojumu par iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu pastāvīgu turēšanu vai saglabāšanu vai
  - iv) nepieciešami ārkārtas izdevumiem; un
- b) šāds nolēmums ir paziņots Sankciju komitejai; un
- c) i) pēc paziņojuma iesniegšanas Sankciju komiteja nav 48 stundās noraidījusi nolēmumu saskaņā ar a) punkta i), ii) vai iii) apakšpunktu; vai

ii) nolēmumu saskaņā ar a) punkta iv) apakšpunktu Sankciju komiteja ir apstiprinājusi.

2. Jebkura persona, kas vēlas gūt labumu no 1. punktā minētajiem noteikumiem, vēršas ar lūgumu dalībvalsts attiecīgajā kompetentajā iestādē, kas minēta II pielikumā.

Kompetentā iestāde, kas minēta II pielikumā, nekavējoties rakstiski ziņo par to, vai lūgums ir pieņemts, gan lūgumu iesniegušajai personai, gan jebkurai citai personai, organizācijai vai uzņēmumam, kas ir tieši iesaistīts.

Kompetentā iestāde informē arī citas dalībvalstis par to, vai lūgums par izņēmumu ir pieņemts.

3. Līdzekļi, kas atbrīvoti un pārskaitīti Kopiesas robežās, lai segtu izdevumus, vai ir atzīti par pamatoti atbilstīgi šim pantam, atbilstīgi 2. pantam nav pakļaujami tālākiem ierobežojošiem pasākumiem.

[..]” ”

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 37 Prasības pieteikumā, kas Pirmās instances tiesai iesniegts 2001. gada 18. decembrī un kas reģistrēts ar numuru T-315/01, Jasins Abdullā Kadi atbilstoši EKL 230. pantam cēla prasību pret Padomi un Komisiju, izvirzot Pirmās instances tiesai šādus prasījumus:
- atcelt Regulas Nr. 2062/2001 un Nr. 467/2001, ciktāl tās attiecas uz prasītāju;
  - piespriest Padomei un/vai Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 38 Savos atbildes rakstos, kas Pirmās instances tiesā tika iesniegti attiecīgi 2002. gada 20. un 21. februārī, Padome un Komisija izvirzīja šādus prasījumus Pirmās instances tiesai:
- noraidīt prasību;
  - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 39 Pirmās instances tiesas kancelejas 2002. gada 13. jūnija vēstulē lietas dalībnieki tika aicināti iesniegt savus apsvērumus par Regulas Nr. 467/2001 atcelšanas un tās aizvietošanas ar Regulu Nr. 881/2002 sekām.

- 40 Dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 28. jūnijā kā pielikums tā apsvērumiem prasītājs savus sākotnēji izvirzītos prasījumus un pamatus attiecināja uz Regulu Nr. 881/2002 (turpmāk tekstā — “apstrīdētā regula”), ciktāl tā attiecas uz viņu.
- 41 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 28. jūnijā, Padome paziņoja, ka tai nav iebildumu pret šādu sākotnējo prasības prasījumu un pamatu paplašināšanu.
- 42 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 1. jūlijā, Komisija apgalvoja, ka sākotnējā prasība ir jānoraida kā nepieņemama, ciktāl tā ir vērstā pret Regulu Nr. 467/2001, jo nav izpildīti nosacījumi, kas ietverti tostarp EKL 230. panta ceturtajā un piektajā daļā. Saskaņā ar šīs iestādes apgalvoto — sākotnējā prasība atcelt šo regulu ir uztverama vienīgi kā izņēmums no piemērojamības atbilstoši EKL 241. pantam. Tādējādi ir jāuzskata, ka sākotnējā prasība ir vērstā galvenokārt pret Regulu Nr. 2062/2001 un apstrīd Regulu Nr. 467/2001 tikai gadījuma pēc. Tomēr tiesas labas pārvaldības interesēs, procesa ekonomijas principa ievērošanas dēļ un, ņemot vērā to, ka Regulas Nr. 2062/2001 tiesiskās sekas turpinās apstrīdētajā regulā, Komisija paziņo, ka tai nav iebildumu pret to, ka prasītājs veic izmaiņas savos procesuālajos dokumentos, lai tajos ietvertu Regulu Nr. 2062/2001.
- 43 Turklāt Komisija atbilstoši Reglamenta 113. pantam lūdza Pirmās instances tiesu atzīt, ka prasība, kas celta pret Regulu Nr. 2199/2001, ir zaudējusi priekšmetu un ka nav vajadzīgs par to spriest, jo šai regulai ir zudis jebkāds juridiskais spēks tāpēc, ka tā ir atcelta ar Regulu Nr. 467/2001 un aizstāta ar apstrīdēto regulu. Šajā sakarā tā atsauca uz Tiesas 1988. gada 5. oktobra spriedumu apvienotajās lietās 294/86 un 77/87 *Technintorg*/Komisija un Padome (*Recueil*, 6077. lpp.) un Pirmās instances tiesas 1997. gada 13. jūnija rīkojumu lietā T-13/96 *TEAM* un *Kolprojekt*/Komisija (*Recueil*, II-983. lpp.).

- 44 Vēl Komisija atbilstoši Reglamenta 115. panta 1. punktam un 116. panta 6. punktam lūdz tai piešķirt personas, kas iestājusies lietā, statusu Padomes prasījumu atbalstam, tomēr uzturot savu prasījumu piespriet prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies laikā, kad viņš apstrīdēja Regulu Nr. 2062/2001.
- 45 Ar Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētāja 2002. gada 10. septembra rīkojumu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai karalistei, piemērojot Reglamenta 116. panta 6. punktu, tika atļauts iestāties lietā atbildētāju prasījumu atbalstam.
- 46 Tā kā Pirmās instances tiesas sastāvs tika mainīts jaunajā tiesas gadā, kas sākās 2002. gada 1. oktobrī, otrajai palātai, kurai līdz ar to šo lietu nodeva izskatīšanai, tika noteikts tiesnesis referents.
- 47 Uzklusot lietas dalībniekus, Pirmās instances tiesa atbilstoši Reglamenta 51. pantam nodeva lietu izskatīšanai palātai, kas sastāv no pieciem tiesnešiem.
- 48 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un Reglamenta 64. pantā paredzētās procesa organizācijas pasākumu ietvaros rakstiski uzdeva Padomei un Komisijai jautājumu, uz ko tās atbildēja paredzētajā termiņā.
- 49 Ar Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2003. gada 18. septembra rīkojumu šī lieta atbilstoši Reglamenta 50. pantam tika apvienota mutvārdu procesam ar lietu T-306/01 *Aden* u.c./Padome un Komisija.

- 50 2003. gada 8. oktobra vēstulē prasītājs lūdza Pirmās instances tiesu pievienot lietas materiāliem *Terrorism Order 2001 (United Nations Measures)* [Lielbritānijas 2001. gada rīkojumu par terorismu (Apvienoto Nāciju pasākumi)]. 2003. gada 8. oktobra vēstulē Komisija lūdza Pirmās instances tiesu pievienot lietas materiāliem "direktīvas, kas reglamentē [Sankciju komitejas] darbību", ko šī komiteja pieņēma 2002. gada 7. novembrī un grozīja 2003. gada 10. aprīlī. Šie abi lūgumi tika apmierināti ar Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2003. gada 9. oktobra lēmumu.
- 51 2003. gada 14. oktobra tiesas sēdē tika uzklauti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.

Par apstrīdētās regulas pieņemšanas procesuālajām sekām

- 52 Galvenie lietas dalībnieki vienojās par to, ka prasītājam ir tiesības pielāgot savus prasījumus un izvirzītos pamatus, lai atceltu apstrīdēto regulu, kas groza un aizvieto Regulu Nr. 467/2001, kuru groza Regula Nr. 2062/2001. Dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 28. jūnijā, prasītājs paziņoja, ka viņš ir pielāgojis šajā sakarā savus sākotnēji izvirzītos prasījumus un pamatus.
- 53 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, ja procesa gaitā lēmums tiek aizvietots ar citu lēmumu, kuram ir tas pats priekšmets, tas ir jāuzskata par jaunu apstākli, kas ļauj prasītājam pielāgot savus prasījumus un izvirzītos pamatus. Ja prasītājam tiktu uzlikts pienākums no jauna iesniegt prasības pieteikumu, tiktu pārkāpts tiesas labas pārvaldības princips un netiktu ievērotas procesuālās ekonomijas prasības. Turklāt nebūtu taisnīgi, ja attiecīgā iestāde, lai vērstos pret kritiku, kas ietverta attiecīgajā prasības pieteikumā, kurš Kopienas tiesā iesniegts pret lēmumu, varētu pielāgot apstrīdēto lēmumu vai to aizvietot ar citu lēmumu un attiecīgajā instancē balstīties uz šiem grozījumiem vai šo aizvietošanu, lai atņemtu otram lietas dalībniekam iespēju paplašināt savus sākotnējos prasījumus un izvirzītos pamatus saistībā ar

vēlāku lēmumu vai iesniegt papildu prasījumus un izvirzīt pret to papildu pamatus (Tiesas 1982. gada 3. marta spriedums lietā 14/81 *Alpha Steel*/Komisija, *Recueil*, 749. lpp., 8. punkts; 1987. gada 29. septembra spriedums apvienotajās lietās 351/85 un 360/85 *Fabrique de fer de Charleroi* un *Dillinger Hüttenwerke*/Komisija, *Recueil*, 3639. lpp., 11. punkts, un 1988. gada 14. jūlija spriedums lietā 103/85 *Stahlwerke Peine-Salzgitter*/Komisija, *Recueil*, 4131. lpp., 11. un 12. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 3. februāra spriedums apvienotajās lietās T-46/98 un T-151/98 *CCRE*/Komisija, *Recueil*, II-167. lpp., 33. punkts).

- 54 Šī judikatūra ir piemērojama gadījumā, ja regula, kas skar personu tieši un individuāli, procesa laikā ir aizvietota ar regulu, kurai ir tāds pats priekšmets.
- 55 Tā kā tāds pēc visiem punktiem ir arī šis gadījums, ir jāapmierina prasītāja lūgums uzskatīt, ka viņa prasība attiecas uz apstrīdētās regulas atcelšanu, ciktāl tā attiecas uz viņu, un ļaut lietas dalībniekiem pārformulēt savus prasījumus, izvirzīt pamatus un argumentus sakarā ar šo jauno apstākli.
- 56 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka prasītāja sākotnējā prasība daļēji atcelt Regulu Nr. 467/2001 ir zaudējusi priekšmetu, jo šī regula ir atcelta ar apstrīdēto regulu. Līdz ar to vairs nav jālemj ne par šo prasību, ne arī par iebildi par nepieņemamību, uz ko atsaucās Komisija (skat. šā sprieduma 42. punktu). Tāpat vairs nav jālemj par prasību daļēji atcelt Regulu Nr. 2062/2001, jo arī tā ir zaudējusi savu priekšmetu.
- 57 No iepriekš minētā izriet, ka vairs nav jāspriež par prasībām, ciktāl tās vērstas pret Komisiju. Šajā gadījumā esošajos apstākļos tiesas labas pārvaldības princips un procesuālās ekonomijas princips, uz kuriem balstās šā sprieduma 53. punktā minētā

judikatūra, tāpat attaisno to Komisijas izvirzīto prasījumu, aizstāvības pamatu un argumentu ņemšanu vērā, kas tika pārformulēti kā tas ir minēts šā sprieduma 55. punktā, un nav no jauna jāsniedz atbilstoši Reglamenta 115. panta 1. punktam un 116. panta 6. punktam formāla atļauja iestādei piedalīties procesā kā personai, kas iestājusies lietā Padomes prasījumu atbalstam.

- 58 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāatzīst, ka šī prasība kopš šā brīža ir vērsta tikai pret Padomi, kuru atbalsta Komisija un Apvienotā Karaliste, un ka tās vienīgais priekšmets ir atcelt apstrīdēto regulu, ciktāl tā attiecas uz prasītāju.

Par lietas būtību

1. *Ievada apsvērumi*

- 59 Savu prasījumu pamatojumam prasītājs savā prasības pieteikumā izvirza trīs pamatus tiesību akta atcelšanai, kas saistīti ar viņa pamattiesību pārkāpumu. Pirmais pamats ir izvirzīts sakarā ar tiesību tikt uzklausītam pārkāpumu, otrais — par tiesību uz īpašumu un samērīguma principa pārkāpumu — un trešais — par tiesību uz efektīvu pārsūdzību pārkāpumu.

- 60 Savā replikā prasītājs atsaucas uz ceturto pamatu, kas saistīts ar pilnvaru pārsniegšanu, atbildētājām iestādēm pieņemot Regulas Nr. 467/2001 un Nr. 2062/2001, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, kaut arī šīs tiesību normas atļauj Kopienai pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar trešām valstīm,

bet neļauj iesaldēt indivīdu īpašumus. Tomēr pēc Regulas Nr. 467/2001 atcelšanas un tās aizstāšanas ar apstrīdēto regulu, kas pieņemta uz EKL 60., 301. un 308. panta pamata, prasītājs savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 28. jūnijā, paziņoja, ka viņš atsauc jauno pamatu.

- 61 Tomēr Pirmās instances tiesa nolēma izvērtēt administratīvā kārtībā jautājumu, vai Padomes kompetencē bija pieņemt apstrīdēto regulu, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu. Līdz ar to izvirzītais pamats, kas saistīts ar apstrīdētās regulas autora kompetenci, ir sabiedriskās kārtības jautājums (ģenerāladvokāta M. Lagranža [*M. Lagrange*] secinājumi Tiesas 1964. gada 15. jūlija spriedumā lietā 66/63 *Niederlande/Haute Autorité, Recueil*, 1047. lpp., 1086. lappusē), un tas var tikt izvērtēts administratīvā kārtībā Kopienas tiesā (Tiesas 1959. gada 17. decembra spriedums lietā 14/59 *Société des fonderies de Pont-à-Mousson/Haute Autorité, Recueil*, 445. lpp., 473. lappusē; Tiesas 1960. gada 10. maija spriedums lietā 19/58 *Vācija/Haute Autorité, Recueil*, 469. lpp., 488. lappusē.; Tiesas 1982. gada 30. septembra spriedums lietā 108/81 *Amylum/Padome, Recueil*, 3107. lpp., 28. punkts, un Tiesas 2000. gada 13. jūlija spriedums lietā C-210/98 P *Salzgitter/Komisija, Recueil*, I-5843. lpp., 56. punkts; Pirmās instances tiesas 1992. gada 27. februāra spriedums apvienotajās lietās T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 un T-104/89 *BASF u.c./Komisija, Recueil*, II-315. lpp., 31. punkts, un Pirmās instances tiesas 1996. gada 24. septembra spriedums lietā T-182/94 *Marx Esser un Del Amo Martínez/Parlaments, RecFP*, I-A-411. un II-1197. lpp., 44. punkts).
- 62 Tā kā ne Padomei, ne Komisijai nebija iespējas pieņemt nostāju šajā jautājumā rakstveida procesa laikā, Pirmās instances tiesa aicināja to izdarīt rakstiski procedūras organizatorisko pasākumu ietvaros (skat. šā sprieduma 48. punktu). Šīs iestādes atbildēja uz Pirmās instances tiesas jautājumu paredzētajā termiņā. Tomēr tiesas sēdes laikā prasītājs apstrīdēja Padomes kompetenci pieņemt apstrīdēto regulu, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu. Apvienotā Karaliste tāpat ieņēma nostāju šajā jautājumā tiesas sēdes laikā.
- 63 Pirmās instances tiesa vispirms nolēma spriest par pamatu, ko tā izvirzījusi pēc savas iniciatīvas un kas saistīts ar to, ka apstrīdētās regulas pieņemšana nebija Padomes kompetencē. Pēc tam Pirmās instances tiesa spriedis par trim pamatiem apstrīdētās regulas atcelšanai, kas saistīti ar prasītāja pamattiesībām, sagrupējot šos pamatus.

2. *Par pirmo izvirzīto pamatu, kas saistīts ar to, ka Padome nebija tiesīga pieņemt apstrīdēto regulu*

Pirmās instances tiesas jautājumi un lietas dalībnieku atbildes

- 64 Savos rakstiskajos jautājumos Padomei un Komisijai Pirmās instances tiesa atgādināja, ka 1996. gada 28. marta Atzinumā 2/94 (*Recueil*, I-1759. lpp., 29. un 30. punkts) Tiesa ir precizējusi, ka EK līguma 235. pants (tagad — EKL 308. pants) ir paredzēts, lai aizpildītu trūkumu, ja Kopienų iestādēm nav skaidri vai netieši piešķirtas pilnvaras konkrētās Līguma tiesību normās, gadījumā, ja šādas pilnvaras tomēr ir vajadzīgas, lai Kopiena varētu veikt savas funkcijas kāda no Līgumā noteiktajiem mērķiem sasniegšanai. Tā kā šī tiesību norma ir tādas institucionālās kārtības neatņemama sastāvdaļa, kas balstās uz kompetences piešķiršanas principu, tā nevar būt par pamatu Kopienų kompetences paplašināšanai ārpus vispārīgajiem ietvariem, kas rodas no Līguma tiesību normām kopumā un, it īpaši, no tām tiesību normām, kas nosaka Kopienų uzdevumus un darbību. Tā jebkurā gadījumā nevar būt par pamatu tādu tiesību normu pieņemšanai, kuru rezultātā būtībā tiktu grozīts Līgums, neievērojot procedūru, kas šādam nolūkam ir paredzēta. Ņemot vērā šo atzinumu, Pirmās instances tiesa ir īpaši aicinājusi Padomi un Komisiju norādīt, kādi ir Kopienų mērķi, kas noteikti EK līgumā un ko tās vēlas sasniegt ar apstrīdētās regulas tiesību normu palīdzību.
- 65 Padome būtībā atbildēja, ka šo tiesību normu mērķis ir ekonomiskā un finanšu spiediena izdarīšana, kas, pēc tās domām, ir viens no EK līguma mērķiem.
- 66 Šajā sakarā Padome apgalvoja, ka Kopienų mērķi nav tikai tie, kas ir noteikti EKL 3. pantā, tie var izrietēt arī no konkrētākām tiesību normām.

- 67 Šajā sakarā noteicošs ir tas, ka pēc pārskatīšanas, kuras rezultātā tika pieņemts Māstrihtas Līgums, EKL 60. un 301. pantā tika definēti Kopienas uzdevumi un rīcība ekonomisko un finanšu sankciju jautājumos un tika piedāvāts precīzs juridiskais pamats pilnvaru nodošanai Kopienai, lai šīs sankcijas īstenotu. Šīs kompetences ir skaidri saistītas un pat pakārtotas tiesību akta pieņemšanai atbilstoši ES līguma tiesību normām par Kopējo ārējo un drošības politiku (KĀDP). Tomēr viens no KĀDP mērķiem atbilstoši ES līguma 11. panta 1. punkta trešajam ievilkumam ir “uzturēt mieru un pastiprināt starptautisko drošību atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu principiem”.
- 68 Tādējādi ir jāatzīmē, ka ekonomiskais un finanšu spiediens politisku iemeslu dēļ Drošības padomes ierobežojoša lēmuma īstenošanas ietvaros *a fortiori* ir uzskatāma par skaidru un likumīgu EK līguma mērķi, pat ja šis mērķis ir mazsvarīgs, netieši saistīts ar Līguma galvenajiem mērķiem, tostarp ar tiem, kas attiecas uz kapitāla brīvu apriti (EKL 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts) un ar netraucētas konkurences sistēmas ieviešanu (EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts), un saistīts ar ES līgumu.
- 69 Šajā gadījumā EKL 308. pants tika ietverts kā apstrīdētās regulas papildus juridiskais pamats tam, ko veido EKL 60. un 301. pants, lai ļautu veikt pasākumus ne tikai attiecībā uz trešām valstīm, bet arī uz indivīdiem un nevalstiskajām organizācijām — bez nosacījuma, ka ir jābūt saiknei ar šo valstu valdību vai režīmu gadījumā, ja EK līgums neparedz šādai rīcībai vajadzīgās pilnvaras.
- 70 Šādi rīkojoties, Kopiena bija tiesīga pielāgoties starptautiskās prakses attīstībai, kas turpmāk sastāvēja no “inteliģentu sankciju” piemērošanas, kas vērstas pret indivīdiem, kuri uzskatāmi par draudu starptautiskai drošībai, nevis pret nevainīgiem iedzīvotājiem.

71 Padome apgalvo, ka nosacījumi, kādos tā šajā gadījumā atsaucās uz EKL 308. pantu, neatšķiras no tiem nosacījumiem, kādos šī tiesību norma tika izmantota iepriekš, lai kopējā tirgus darbības ietvaros īstenotu EK līguma mērķus, kaut arī šajā līgumā nebija paredzētas tam vajadzīgās pilnvaras. Šajā sakarā tā atsaucas:

- sociālās politikas jomā — uz dažādām direktīvām, kas, pamatojoties uz EK līguma 235. pantu, dažreiz kopā ar EK līguma 100. pantu (tagad — EKL 94. pants), attiecas uz vienlīdzīga atalgojuma sieviešu un vīriešu darba ņēmējiem principu, kas paredzēts EKL 119. pantā (EK līguma 117.–120. pants tika aizvietoti ar EKL 136.–143. pantu), lai attiecinātu vispārīgo vienlīdzīgas attieksmes principu uz visām jomām, kur, iespējams, pastāv diskriminācija, un lai no tā gūtu labumu pašnodarbinātās personas, ieskaitot lauksaimniecības nozari, un tostarp uz Padomes 1976. gada 9. februāra Direktīvu Nr. 76/207/EEK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darba, profesionālās izglītības un izaugsmes iespējām un darba apstākļiem (OV L 39, 40. lpp.), Padomes 1978. gada 19. decembra Direktīvu 79/7/EEK par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos (OV 1979, L 6, 24. lpp.), Padomes 1986. gada 24. jūlija Direktīvu 86/378/EEK par vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā arodnodrošinājuma sistēmā (OV L 225, 40. lpp.) un Padomes 1986. gada 11. decembra Direktīvu 86/613/EEK par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu pret pašnodarbinātiem vīriešiem un sievietēm, to skaitā lauksaimniecībā nodarbinātiem, un par pašnodarbinātu grūtnieču un māšu aizsardzību (OV L 359, 56. lpp.);
- personu brīvas pārvietošanās jomā — uz dažādiem tiesību aktiem, kas, pamatojoties uz EK līguma 235. un 51. pantu (pēc grozījumiem — EKL 42. pants), attiecas uz pašnodarbinātām personām, to ģimenēm un tieslietu studentiem, kas atzīti par algotiem darba ņēmējiem, kuri pārvietojas Kopienā,

un it īpaši uz Padomes 1981. gada 12. maija Regulu (EEK) Nr. 1390/81 ar ko Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, attiecina arī uz pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm (OV L 143, 1. lpp.);

— agrāk — uz Padomes 1997. gada 2. jūnija Regulu (EK) Nr. 1035/97 par Eiropas Novērošanas centra izveidi rasisma un ksenofobijas jautājumos (OV L 151, 1. lpp.), kas pieņemta, pamatojoties uz EKL 213. pantu (tagad — EKL 284. pants) un 235. pantu.

72 Tiesa pati atzina šīs prakses likumību (1989. gada 5. decembra spriedums lietā C-114/88 *Delbar, Recueil*, 4067. lpp.).

73 Vēl jo vairāk, Kopienas likumdevējs jau iepriekš ir izskatījis prasību sankciju jomā ar EK līguma 235. pantu kā juridisko pamatu. Šajā ziņā Padome apgalvo, ka, pirms EK līgumā tika ieviests 301. un 60. pants, dažādas Padomes regulas noteica tirdzniecības sankcijas, kas bija pamatotas ar EK līguma 113. pantu (pēc grozījumiem — 133. pants) [skat., piemēram, Padomes 1982. gada 15. marta Regulu (EEK) Nr. 596/82, ar ko groza noteiktu Padomju Savienības izcelsmes preču importēšanas sistēmu (OV L 72, 15. lpp.); Padomes 1982. gada 16. aprīļa Regulu (EEK) Nr. 877/82, ar ko atceļ visu Argentīnā ražoto preču importēšanu (OV L 102, 1. lpp), un Padomes 1986. gada 27. oktobra Regulu (EEK) Nr. 3302/86, ar ko atceļ zelta monētu importēšanu no Dienvidāfrikas Republikas (OV L 305, 11. lpp.)]. Tomēr, ja šie pasākumi būtu ārpus kopējās tirdzniecības politikas piemērojamības vai ja tie attiektos uz fiziskām vai juridiskām personām, kas reģistrētas Kopienā, tie tāpat tiktu pamatoti ar EK līguma 235. pantu. Tāds būtu tostarp gadījums ar Padomes 1992. gada 7. decembra Regulu (EEK) Nr. 3541/92, ar ko aizliedz apmierināt Irākas lūgumus attiecībā uz līgumiem un darījumiem, kuru izpildi ietekmē ANO Drošības

padomes Rezolūcija 661(1990) un ar to saistītās rezolūcijas (OV L 361, 1. lpp.), kuras 2. pants nosaka: "ir aizliegts apmierināt prasījumu un veikt jebkādu pasākumu, lai apmierinātu prasījumu, ko cēlusi [...] fiziska vai juridiska persona, kas tieši vai netieši darbojas vienas vai vairāku fizisku vai juridisku personu Irākā uzdevumā vai labā".

74 Atbildot uz pašiem jautājumiem, ko rakstiski uzdeva Pirmās instances tiesa, Komisija uzsvēra, ka Drošības padomes uzlikto sankciju īstenošana var pilnībā vai daļēji ietilpst EK līguma piemērojamības jomā vai nu atbilstoši kopējai tirdzniecības politikai, vai iekšējam tirgum.

75 Šajā gadījumā Komisija, atsaucoties uz apstrīdētās regulas preambulas 4. apsvērumu, apgalvo, ka attiecīgie pasākumi bija vajadzīgi, lai garantētu vienotu piemērošanu un interpretāciju kapitāla brīvās aprites ierobežojumiem, kas piemēroti atbilstoši attiecīgajai Drošības padomes rezolūcijai, tā, lai saglabātu kapitāla brīvu apriti Kopienā un novērstu konkurences traucēšanu.

76 Turklāt Komisija uzskata, ka starptautiskās drošības aizsardzība gan savienībā, gan ārpus tās ir jāuzskata par tādu, kas iekļaujas EK līguma tiesību normu vispārīgajos ietvaros. Šajā ziņā Komisija atsaucas, pirmkārt, uz LES 3. un 11. pantu un, otrkārt, uz EK līguma preambulu, kurā līgumslēdzējas puses apliecina "solidaritāti, kas saista Eiropu ar aizjūras zemēm [...] saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem" un paziņo, ka ir apņēmušās "[...] stiprināt mieru un brīvību". Komisija no tā secina "Kopienas noteikto vispārīgo mērķi aizsargāt mieru un drošību", ko īpaši nosaka EKL 60. un 301. pants, kas vienlaicīgi ir konkrēta norāde uz Kopienas kompetenci iekšējā un ārējā kapitāla brīvas aprites regulēšanā.

- 77 Tā kā EK līguma III daļas 4 nodaļas tiesību normas, kas attiecas uz kapitāla apriti, nepiešķir Kopienai nekādas īpašas pilnvaras, EKL 308. pants šajā gadījumā tika izmantots kā papildu juridiskais pamats, lai garantētu, ka Kopiena var piemērot attiecīgos ierobežojumus, tostarp attiecībā uz indivīdiem, atbilstoši Padomes pieņemtajai kopējai nostājai.
- 78 Tiesas sēdē Apvienotā Karaliste raksturoja Kopienas mērķi, pieņemot apstrīdēto regulu, kā vienotu to pienākumu piemērošanu Kopienā, kas attiecas uz kapitāla aprites ierobežojumiem, ko dalībvalstīm uzliek Drošības padome.
- 79 Apvienotā Karaliste uzsver, ka iekšējā tirgus izveidošana kapitāla aprites jomā ir viens no Kopienas mērķiem, kas ietverts EKL 3. pantā. Tā uzskata, ka jebkādu kapitāla brīvās aprites tirgū ierobežojumu vienota piemērošana ir uzskatāma par būtisku iekšējā tirgus izveidošanas aspektu.
- 80 Savukārt, ja attiecīgo Kopienas līmeņi veikto pasākumu priekšmets nav bijis Drošības padomes rezolūciju īstenošana, pēc Apvienotās Karalistes domām, tas var radīt risku, ka dalībvalstīs īpašuma iesaldēšanas piemērošana var atšķirties. Ja dalībvalstis īsteno rezolūcijas individuāli, neizbēgami parādītos atšķirības interpretācijā attiecībā uz tām uzlikto pienākumu apjomu un rastos dažādība kapitāla brīvās aprites starp dalībvalstīm jomā, kas var radīt konkurences traucēšanas risku.
- 81 Turklāt Apvienotā Karaliste apgalvo, ka pasākumi, kas vērsti uz indivīdu līdzekļu iesaldēšanu, lai apturētu ekonomiskās attiecības ar starptautisko teroristu organizācijām, nevis uz trešo valstu līdzekļu iesaldēšanu, nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas paplašina "Kopienas kompetences jomu ārpus vispārīgajām robežām, kas izriet

no Līguma tiesību normām kopumā," atbilstoši Atzinumam 2/94, kas pirmo reizi minēts šā sprieduma 89. punktā. Līguma ietvaros Kopiena ir tiesīga veikt pasākumus, kas vērsti uz kapitāla aprites reglamentēšanu, tādējādi veicot pasākumus pret indivīdiem. Tādējādi, ja pasākumi, kas vērsti uz indivīdu kapitāla aprites reglamentēšanu, lai pārtrauktu ekonomiskās attiecības ar starptautisko teroristu organizācijām, ietilpst jomā, attiecībā uz kuru EK līgumā iestādēm nav noteiktas īpašas pilnvaras, un ja šiem pasākumiem ir nepieciešama atsauce uz EKL 308. pantu, tie nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas izriet no Līguma vispārīgajiem ietvariem.

82 Apvienotā Karaliste uzskata, ka atsauce uz EKL 308. pantu šā gadījuma apstākļos neatšķiras no šās tiesību normas izmantošanas situācijās, tostarp sociālās politikas jomā, kur šis pants ir kalpojis, lai sasniegtu citus Kopienas mērķus, ja Līgumā nav bijis ietverts skaidrs juridiskais pamats (skat. šā sprieduma 71. punktu).

83 Tiesas sēdē prasītājs apstrīdēja Padomes kompetenci pieņemt apstrīdēto regulu, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu.

84 Pirmkārt, atsauce uz EKL 60. un 301. pantu šajā gadījumā nav atļauta tāpēc, ka apstrīdētā regula paredz veikt pasākumus attiecībā uz indivīdiem, nevis attiecībā uz trešām valstīm.

85 Otrkārt, atsauce uz EKL 308. pantu tāpat nav atļauta tāpēc, ka apstrīdētā regula nav paredzēta kāda EK līguma mērķa sasniegšanai, bet tikai mērķu sasniegšanai KĀDP jomā, kas attiecas uz LES. It īpaši ieinteresēto personu īpašuma iesaldēšanai nav

reālas saiknes ar mērķi “jo īpaši novērst konkurences izkropļojumu”, kas ir norādīts apstrīdētās regulas preambulas 4. apsvērumā (Tiesas 2000. gada 5. oktobra spriedums lietā C-376/98 Vācija/Parlaments un Padome, *Recueil*, I-8419. lpp., 84. un 85. punkts).

- 86 Šajā ziņā prasītājs it īpaši uzsver, ka nepietiek ar to, ka tiesību akts paredz LES mērķu sasniegšanu, lai Kopiena varētu pieņemt apstrīdēto regulu, pamatojoties uz EKL 308. pantu. Tādējādi Atzinumā 2/94, pirmo reizi minēts šā sprieduma 64. punktā, Tiesa nosprieda, ka šī tiesību norma neļauj Kopienai pievienoties Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (ECTK), pat ja mērķis ievērot cilvēka tiesības ir skaidri minēts LES. Līdz ar to prasītājs lūdz Pirmās instances tiesu noraidīt plašu EKL panta interpretāciju, ko piedāvā Padome un Komisija, kas, pēc viņa domām, varētu šai tiesību normai sniegt neierobežotu piemērojamību.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 87 Atšķirībā no Regulas Nr. 467/2001 apstrīdētās regulas juridiskais pamats ir ne tikai EKL 60. un 301. pants, bet arī EKL 308. pants. Tādējādi tiek atspoguļota starptautiskās situācijas attīstība, kuras ietvaros pakāpeniski iekļaujas Drošības padomes noteiktās un Kopienas īstenotās sankcijas.

- 88 Pieņemta saistībā ar uzņēmumu darbību, lai apspiestu starptautisko terorismu, un uzskatāma par būtisku starptautiskā miera un drošības uzturēšanai (skat. rezolūcijas preambulas septīto apsvērumu), Drošības padomes Rezolūcija 1333 (2000) nebija īpaši vērsta pret *Taliban* režīmu, kas tajā laikā kontrolēja lielu Afganistānas teritorijas daļu un sniedza patvērumu un palīdzību Osamam bin Ladenam, kā arī viņa sabiedrotajiem.

- 89 Tieši saikne, kas ir skaidri noteikta ar trešās valsts teritoriju vai pārvaldes režīmu, lika Padomei uzskatīt, ka par Regulas Nr. 467/2001 juridisko pamatu var izmantot EKL 60. un 301. pantu. Šie apsvērumi ir jāapstiprina, jo nekas šo tiesību normu tekstā neļauj izslēgt ierobežojošu pasākumu veikšanu, kas tieši attiecas uz indivīdiem vai organizācijām, ar nosacījumu, ka šie pasākumi ir vērsti uz to, lai pilnībā vai daļēji sašaurinātu ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm.
- 90 Kā to pamatoti apgalvoja Padome — pasākumi, ko paredz Regula Nr. 467/2001, šajā gadījumā attiecas uz tā sauktajām “inteliģentajām sankcijām” (*smart sanctions*), kas parādījās ANO praksē 90. gados. Šādas sankcijas klasiskos vispārīgā tirdzniecības *embargo* pasākumus, kas vērsti pret valstīm, aizvieto ar mērķtiecīgākiem un izvēlīgākiem pasākumiem tā, lai samazinātu attiecīgās valsts civiliedzīvotāju ciešanas, piemērojot patiesas sankcijas pret attiecīgo režīmu un tā vadītājiem. Kopienas iestāžu prakse ir attīstījusies tādā pašā virzienā, Padomei pamatoti uzskatot, ka EKL 60. un 301. pants tai ļauj veikt ierobežojošus pasākumus pret organizācijām vai personām, kas fiziski kontrolē trešās valsts teritorijas daļu, un pret organizācijām vai personām, kas patiesi kontrolē trešās valsts pārvaldes aparātu, kā arī pret to sabiedrotajām personām un organizācijām un tiem, kas tām sniedz ekonomisko atbalstu.
- 91 Šādu interpretāciju, kas nav pretēja EKL 60. un 301. panta burtam, attaisno gan efektivitātes, gan humanitāri apsvērumi.
- 92 Tomēr Drošības padomes Rezolūcija 1390 (2002) tika pieņemta 2002. gada 16. janvārī, t.i., pēc *Taliban* režīma krišanas, kas notika pēc starptautiskās koalīcijas armijas ienākšanas Afganistānā 2001. gada oktobrī. Līdz ar to, kaut arī tā joprojām skaidri tika vērsta pret *Taliban*, tā tomēr vairs neattiecas uz kritušo režīmu, bet

drīzāk tieši uz Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu, kā arī to sabiedrotajām personām un organizācijām.

- 93 Tiesas sēdē Padome skaidri pieņēma to, ka nepastāv nekāda saikne starp sankcijām, kas piemērotas saskaņā ar šo rezolūciju, un trešās valsts teritoriju vai pārvaldes režīmu, vismaz attiecībā uz personām un organizācijām, kuras tajā laikā neatradās Afganistānā, kas jau tika pieminēts tā Padomes regulas piedāvājuma pamatojuma izklāsta 2. punktā, kurš Komisijai tika iesniegts 2002. gada 6. martā, un kas ir apstrīdētās regulas pamatā (gala dokuments *COM (2002) 117*).
- 94 Tā kā šāda saikne nepastāv, Padome un Komisija uzskatīja, ka EKL 60. un 301. pants vien nav pietiekams juridisks pamats, lai pieņemtu apstrīdēto regulu. Šie apsvērumi ir jāapstiprina.
- 95 Tā EKL 60. panta 1. punkts nosaka, ka Padome atbilstoši procedūrai, kas paredzēta EKL 301. pantā, var attiecībā uz trešām valstīm veikt vajadzīgos steidzamos pasākumus saistībā ar kapitāla un maksājumu apriti. EKL 301. pants skaidri paredz iespēju rīkoties Kopienā, lai pilnīgi vai daļēji pārtrauktu vai sašaurinātu ekonomiskās attiecības “ar vienu vai vairākām trešām valstīm”.
- 96 Turklāt tas, ka šīs tiesību normas ļauj piemērot “inteliģentās sankcijas” pret indivīdiem vai organizācijām, kas ir trešo valstu vadītāju sabiedrotie vai ko šie vadītāji tieši vai netieši kontrolē (skat. šā sprieduma 89.–91. pantu), neļauj uzskatīt, ka šādi indivīdi vai organizācijas var joprojām tikt skarti, kad attiecīgās trešās valsts

vadības režīms beidz pastāvēt. Šādos apstākļos vairs nav pietiekamas saiknes starp šiem indivīdiem vai organizācijām un trešo valsti.

- 97 No tā izriet, ka jebkurā gadījumā EKL 60. un 301. pants vieni paši nav pietiekams juridisks pamats apstrīdētajai regulai.
- 98 Turklāt pretēji Komisijas nostājai, kas izteikta Padomes regulas piedāvājumā, kurš ir apstrīdētās regulas pamatā (skat. šā sprieduma 93. punktu), Padome uzskatīja, ka EKL 308. pants viens pats nav piemērots juridiskais pamats, lai pieņemtu minēto regulu. Šie apsvērumi tāpat ir jāapstiprina.
- 99 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši judikatūrai (Tiesas 1987. gada 26. marta spriedums lietā 45/86 Komisija/Padome, *Recueil*, 1493. lpp., 13. punkts) no pašiem EKL 308. panta noteikumiem izriet, ka atsauce uz šo pantu kā tiesību akta juridisko pamatu ir attaisnojama tikai tad, ja nekāda cita Līguma tiesību norma nepiešķir Kopienas iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai pieņemtu šo tiesību aktu. Šādā situācijā EKL 308. pants ļauj iestādēm rīkoties, lai īstenotu vienu no Kopienas mērķiem, neskatoties uz tādas tiesību normas trūkumu, kas piešķirtu tam vajadzīgās pilnvaras.
- 100 Attiecībā uz pirmo EKL 308. panta piemērojamības nosacījumu ir noteikts, ka neviena EK līguma tiesību norma neparedz tādu pasākumu veikšanu, kādi paredzēti apstrīdētajā regulā, lai cīnītos pret starptautisko terorismu un, it īpaši, piemērotu ekonomiskās un finanšu sankcijas, tādas kā līdzekļu iesaldēšana, pret indivīdiem un organizācijām, kas tiek turētas aizdomās par šo teroristu finansēšanu, nekonstatējot nekādu saikni ar trešās valsts teritoriju vai vadības režīmu. Tādējādi šajā gadījumā šis pirmais nosacījums ir izpildīts.

- 101 Lai būtu izpildīts otrais EKL 308. panta piemērojamības nosacījums atbilstoši judikatūrai, kas minēta šā sprieduma 99. punktā, cīņai pret starptautisko terorismu un it īpaši tādu ekonomisko un finanšu sankciju piemērošanai kā individu un organizāciju, kas tiek turētas aizdomās par šo teroristu finansēšanu, līdzekļu iesaldēšanai ir jābūt saistītai ar vienu no līgumā noteiktajiem Kopienas mērķiem.
- 102 Šajā gadījumā apstrīdētās regulas preambula ir īpaši lakoniska attiecībā uz šo jautājumu. Labākajā gadījumā, kā to apstiprināja Padome šās regulas preambulas 4. apsvērumā, atbilstoši Rezolūcijai 1390 (2002) un Kopējai nostājai 2002/402 vajadzīgie pasākumi bija "ietverti Līgumā", un bija jāpieņem Kopienas tiesiskais regulējums, "īpaši lai novērstu konkurences traucējumus".
- 103 Attiecībā uz apgalvojumu, ka pastāv princips, saskaņā ar kuru attiecīgie pasākumi ir "ietverti Līgumā", vispirms, ir gluži otrādi jāatzīst, ka neviens no Līguma mērķiem, kas ir skaidri norādīti EKL 2. un 3. pantā, nevar tikt sasniegts ar attiecīgajiem pasākumiem.
- 104 It īpaši atšķirībā no tiem pasākumiem pret noteiktām fiziskām vai juridiskām personām, kas reģistrētas Kopienā, ko paredz Regula Nr. 3541/92 un uz ko atsaucas Padome sava apgalvojuma pamatojumam (skat. šā sprieduma 97. punktu), apstrīdētajā regulā paredzētie pasākumi nevar tikt atļauti ar mērķi noteikt kopējo tirdzniecības politiku (EKL 3. panta 1. punkta b) apakšpunkts), kuras ietvaros tika nopriests, ka Kopienai bija tiesības veikt tirdzniecības *embargo* pasākumus atbilstoši EKL 133. pantam, tāpēc ka šajā gadījumā runa nav par Kopienas tirdzniecības attiecībām ar trešām valstīm.

- 105 Kas attiecas uz mērķi noteikt režīmu, lai nodrošinātu, ka konkurence iekšējā tirgū netiek traucēta (EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts), apgalvojums, ka pastāv konkurences traucēšanas risks, ko atbilstoši apstrīdētās regulas preambulai ir paredzēts novērst, nav pārliecinošs.
- 106 EK līguma konkurences noteikumi attiecas uz uzņēmumiem un dalībvalstīm, ja tās pārkāpj konkurences vienlīdzību starp uzņēmumiem (skat. attiecībā uz EKL 87. pantu — Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedumu lietā 173/73 Itālija/Komisija, *Recueil*, 709. lpp., 26. punkts, un attiecībā uz EKL 81. pantu — Tiesas 1984. gada 12. jūlija spriedumu lietā 170/83 *Hydrotherm*, *Recueil*, 2999. lpp., 11. punkts).
- 107 Tomēr šajā gadījumā, pirmkārt, netiek pieņemts, ka indivīdi vai organizācijas, kas paredzētas apstrīdētajā regulā, ir tādas kā uzņēmumi EK līguma konkurences noteikumu izpratnē.
- 108 Otrkārt, nav sniegti nekādi paskaidrojumi, kas ļautu saprast, kādā veidā konkurence starp uzņēmumiem varētu tikt ietekmēta, Kopienas vai dalībvalstu līmenī veicot īpašus ierobežojošus pasākumus, ko attiecībā uz noteiktām personām un organizācijām paredz Drošības padomes Rezolūcijā 1390 (2002).
- 109 Iepriekš minētos apsvērumus neietekmē saikne, ko savos rakstos konstatēja Komisija un Apvienotā Karaliste, starp EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzēto mērķi un mērķi izveidot iekšējo tirgu, kuru raksturo tostarp kapitāla brīvas aprites šķēršļu dalībvalstu starpā novēršana (EKL 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts) (skat. it īpaši šā sprieduma 75. un 78.–80. punktu).

- 110 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka Kopienai nav skaidri izteiktu pilnvaru uzlikt ierobežojumus kapitāla un maksājumu aprītei. Turpretī EKL 58. pants pieļauj, ka dalībvalstis veic šāda veida pasākumus gadījumā, ja to attaisno šajā pantā paredzēto mērķu sasniegšana un tostarp sabiedriskās kārtības un sabiedriskās drošības iemesli (pēc analogijas ar EKL 30. pantu skat. Tiesas 1991. gada 4. oktobra spriedumu lietā C-367/89 *Richardt, Recueil*, I-4621. lpp., 19. punkts, un tajā minēto judikatūru). Tā kā sabiedriskās drošības jēdziens ietver gan valsts iekšējo, gan ārējo drošību, dalībvalstis principā ir tiesīgas atbilstoši EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunktam veikt tādus pasākumus, kas paredzēti apstrīdētajā regulā. Ar nosacījumu, ka šie pasākumi atbilst EKL 58. panta 3. punktam un ka tie nepārsniedz paredzētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo, tie ir saderīgi ar kapitāla un maksājumu brīvās aprītes sistēmu un ar EK līgumā noteikto brīvās konkurences sistēmu.
- 111 Ir jāpiebilst — ja pietiek vienkārši konstatēt, ka pastāv valstu tiesiskā regulējuma atšķirību risks, kā arī vispārīgs risks, ka šo pasākumu dēļ tiks traucēta kapitāla brīvā aprīte vai konkurence, lai attaisnotu to, ka par regulas juridisko pamatu tiek izvēlēts EKL 308. pants saistībā ar EKL 3. panta 1. punkta c) un g) apakšpunktu, tad lietderīgo iedarbību zaudētu ne tikai EKL VI daļas 3. nodaļas tiesību normas, kas attiecas uz tiesību aktu tuvināšanu, bet arī tiesas kontrole pār juridisko pamatu. Tādējādi tiktu kavēta to Kopienas tiesas funkciju veikšana, kuras tai uzliek EKL 220. pants — nodrošināt tiesiskumu šā Līguma interpretēšanā un piemērošanā (šajā sakara attiecībā uz EKL 100. A pantu, kas pēc grozījumiem kļuva par EKL 95. pantu, skat. Tiesas 2000. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-376/98 *Vācija/Parlaments un Padome, Recueil*, I-8419. lpp., 84., 85. un 106.–108. punkts, un tajā minēto judikatūru).
- 112 Jebkurā gadījumā izvērtējamie fakti, kas iesniegti Pirmās instances tiesai, neļauj uzskatīt, ka apstrīdētā regula efektīvi palīdz novērst risku, ka tiks traucēta kapitāla brīvā aprīte vai ka būtiski tiks traucēta konkurence.

- 113 Pirmās instances tiesa it īpaši uzskata, ka — pretēji tam, ko apgalvo Komisija un Apvienotā Karaliste, ja attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas īstenotu dalībvalsts nevis Kopiena, nevarētu rasties ticams un nopietns risks, ka dažādās dalībvalstīs līdzekļu iesaldēšana tiktu piemērota atšķirīgi. Pirmkārt, šīs rezolūcijas satur definīcijas un noteikumus, kas ir skaidri, precīzi un detalizēti un kas praktiski neatstāj vietu interpretācijai. Otrkārt, minētie šo rezolūciju īstenošanas pasākumi nav tādi, kas varētu radīt šādu risku.
- 114 Šādos apstākļos attiecīgie pasākumi šajā gadījumā nevarēja tikt atļauti tāda mērķa sasniegšanai, kas paredzēts EKL 3. panta 1. punkta c) un g) apakšpunktā.
- 115 Turklāt dažādi to prasību piemēri, kuru papildu juridiskais pamats ir EKL 308. pants, ko min Padome (skat. šā sprieduma 71. un 73. punktu), šajā gadījumā nav būtiski. Pirmkārt, no šiem piemēriem neizriet, ka EKL 308. panta piemērošanas nosacījumi, it īpaši tie, kas vērsti uz Kopienas mērķa sasniegšanu, šajā gadījumā netika izpildīti. Otrkārt, attiecīgie juridiskie akti, kas minēti šajos piemēros, netika apstrīdēti Tiesā uz šāda pamata, tostarp lietā *Delbar*; kas pirmo reizi minēta šā sprieduma 72. punktā. Jebkurā gadījumā saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Padomes prakse vien nav pietiekama, lai atkāptos no Līguma noteikumiem, un līdz ar to nevar tikt radīts precedents, kas būtu saistošs Kopienas iestādēm attiecībā uz pareizu juridiskā pamata izvēli (Tiesas 1988. gada 23. februāra spriedums lietā 68/86 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, 855. lpp., 24. punkts, un Tiesas 1994. gada 15. novembra Atzinums 1/94, *Recueil*, I-5267. lpp., 52. punkts).
- 116 No visa iepriekš minētā izriet, ka cīņa pret starptautisko terorismu un it īpaši tādu ekonomisko un finanšu sankciju piemērošana kā līdzekļu iesaldēšana indivīdiem un organizācijām, kuras tiek turētas aizdomās par finansējuma nodrošināšanu starptautiskajam terorismam, nevar tikt saistīta ne ar vienu no EKL 2. un 3. punktā Kopienai tieši noteiktajiem mērķiem.

- 117 Papildus Līguma mērķiem, kas skaidri noteikti EKL 2. un 3. pantā, Komisija savos rakstos atsauca arī uz plašāku Kopienas mērķi, kas šajā gadījumā varētu attaisnot EKL 308. panta izmantošanu par juridisko pamatu. Tā Komisija no EK līguma preambulas atvasina “Kopienas noteiktu vispārīgu mērķi aizsargāt [starptautisko] mieru un drošību” (skat. šā sprieduma 76. punktu). Šis apgalvojums nevar tikt apstiprināts.
- 118 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, no EK līguma preambulas neizriet, ka Līgumam ir plašāks mērķis aizsargāt mieru un starptautisko drošību. Kaut arī minētā līguma pirmais mērķis neapstrīdami ir izbeigt pagātnes strīdus starp Eiropas tautām, izveidojot “aizvien ciešāku savienību” starp tām, tajā nav nekādas atsauces uz kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu. Tas ir tikai ES līguma mērķis — kā tas ir uzsvērts tā preambulā — kas ir vērsts uz to, lai iezīmētu “jaunu posmu Eiropas integrācijas procesā, kas sācies, nodibinot Eiropas Kopieni”.
- 119 Lai arī noteikti var apgalvot, ka šis Savienības mērķis ir jāievēro, Kopienai rīkojoties savas attiecīgās kompetences ietvaros, tādas kā kopējā tirdzniecības politika, ietvaros, nepietiek pamatot pasākumu veikšanu ar EKL 308. pantu, it īpaši jomās, kur Līgumā noteikta ierobežota Kopienas kompetence.
- 120 Visbeidzot, tāpat nav iespējams interpretēt EKL 308. pantu tā, ka tas ļautu iestādēm vispārīgā veidā pamatoties uz šo tiesību normu, lai īstenotu vienu no ES līguma mērķiem. Proti, Pirmās instances tiesa uzskata, ka tas, ka Savienība un Kopiena vienlaicīgi pastāv kā integrētas, bet atšķirīgas tiesiskās kārtības, kā arī pilāru uzbūves struktūra, ko vēlējas panākt spēkā esošo līgumu autori, neļauj nedz iestādēm, nedz dalībvalstīm pamatoties uz EKL 308. panta “elastības klauzulu”, lai aizpildītu Kopienas kompetences trūkumu, kas vajadzīga kāda Savienības mērķa sasniegšanai. Visbeidzot, ja tiktu nopriests savādāk, šo tiesību normu varētu piemērot pasākumiem, kas saistīti ar KĀDP, kā arī policijas un tiesu iestāžu

sadarbību krimināllietās (*JAI*), — tā, lai Kopiena tomēr varētu rīkoties šo politisko mērķu sasniegšanai. Šāds rezultāts atņemtu vairākām ES līguma tiesību normām to piemērojamību un būtu pretrunā ar savu KĀDP (kopējās stratēģijas, kopīgā rīcība, kopējās nostājas) un *JAI* (kopējās nostājas, lēmumi, ietvarlēmumi) instrumentu izmantošanu.

- 121 Tādējādi ir jāsecina, ka EKL 308. pants vien neveido pietiekamu juridisko pamatu apstrīdētās regulas pamatošanai lielākā mērā nekā tikai EKL 60. un 301. pants.
- 122 Gan apstrīdētās regulas preambulas apsvērumos, gan savos rakstos Padome tomēr ir uzsvērusi, ka EKL 308. pants, kas izmantots kopā ar EKL 60. un 301. pantu, tai piešķir pilnvaras pieņemt Kopienas tiesisko regulējumu, kas vērsts uz starptautiskā terorisma finansēšanas apkarošanu no Savienības un tās dalībvalstu puses KĀDP ietvaros, un ļauj ar šādu mērķi piemērot ekonomiskas un finanšu sankcijas pret indivīdiem, nenosakot nekādu saikni ar trešo valstu teritoriju vai pārvaldes režīmu. Šie apsvērumi ir jāapstiprina.
- 123 Šajā kontekstā ir jāņem vērā laikā pēc pārskatīšanas, kuras rezultātā tika pieņemts Māstrihtas Līgums, īpaši izveidots tilts starp Kopienas rīcību, atbilstoši EKL 60. un 301. pantam uzliedot ekonomiskās sankcijas, un ES līguma mērķiem ārējo attiecību jomā.
- 124 Līdz ar to ir jākonstatē, ka EKL 60. un 301. pants ir īpašas EK līguma tiesību normas, jo tās skaidri paredz to, ka varētu izrādīties vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu nevis vienu no Kopienas mērķiem, kas noteikti EK līgumā, bet vienu no mērķiem, kas īpaši noteikti Savienībai ES līguma 2. pantā, proti, Kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu.

- 125 Tādējādi EKL 60. un 301. panta ietvaros Kopienas rīcība faktiski ir Savienības rīcība, kas īstenota, pamatojoties uz Kopienas pilāru, pēc tam, kad Padome pieņēmusi kopēju nostāju vai kopīgu rīcību KĀDP ietvaros.
- 126 Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka atbilstoši LES 3. pantam Savienības rīcībā ir īpašs iestāžu tīkls, kas nodrošina šo mērķu sasniegšanai veikto rīcību konsekvenci un nepārtrauktību, ievērojot un attīstot *acquis communautaire*. Savienība it īpaši rūpējas par visu tās ārējo rīcību konsekvenci, kas veiktas tās politikas ietvaros ārējo attiecību, drošības, ekonomikas un attīstības jomā. Padomei un Komisijai ir pienākums nodrošināt šo konsekvenci un sadarboties šajā sakarā. Tās — katra atbilstoši savām pilnvarām — nodrošina šo politiku īstenošanu.
- 127 Tāpat kā rīcības pilnvaras, ko paredz EK līgums, var izrādīties nepietiekamas, lai ļautu iestādēm rīkoties nolūkā kopējā tirgus ietvaros formāli sasniegt vienu no Kopienas mērķiem, arī pilnvaras piemērot ekonomiskas un finanšu sankcijas, ko paredz EKL 60. un 301. pants, proti, ekonomisko attiecību pārtraukšana vai sašaurināšana ar vienu vai vairākām trešām valstīm, tostarp attiecībā uz kapitāla un maksājumu brīvo apriti, var izrādīties nepietiekamas, lai ļautu iestādēm sasniegt KĀDP mērķus, kas saistīti ar ES līgumu, kam šīs tiesību normas ir īpaši ietvertas EK līgumā.
- 128 Tādējādi ir jāatzīst, ka īpašajā kontekstā, kas paredzēts EKL 60. un 301. pantā, ir attaisnojama EKL 308. panta kā papildu juridiskā pamata izmantošana LES 3. pantā noteiktās konsekvences vārdā, ja šīs tiesību normas Kopienas iestādēm nepiešķir vajadzīgās pilnvaras ekonomisko un finanšu sankciju jomā, lai rīkotos nolūkā sasniegt Savienības un tās dalībvalstu vēlamās mērķus KĀDP ietvaros.

- 129 Tādējādi kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas pieņemta KĀDP ietvaros, var paredzēt, ka Kopiena veic pasākumus, piemērojot ekonomiskās un finanšu sankcijas, kas pārsniedz tās sankcijas, kas skaidri noteiktas EKL 60. un 301. pantā, — ekonomisko attiecību pārtraukšana vai sašaurināšana ar vienu vai vairākām trešām valstīm, tostarp attiecībā uz kapitāla un maksājumu brīvo apriti.
- 130 Šādā gadījumā vienlaicīga EKL 60., 301. un 308. panta izmantošana par juridisko pamatu ļauj ekonomisko un finanšu sankciju jomā sasniegt mērķi, ko vēlas sasniegt Savienība un dalībvalstis KĀDP ietvaros un kurš norādīts kopējā nostājā vai kopīgā rīcībā, neskatoties uz to, ka Kopienai nav skaidri piešķirtu pilnvaru piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas pret individiem vai organizācijām, kurām nav pietiekamas saiknes ar noteiktu trešo valsti.
- 131 Patiesībā cīņa pret starptautisko terorismu un tā finansēšanu ir neapstrīdami saistīta ar Savienības mērķiem KĀDP ietvaros, tādiem kā tie, kas noteikti LES 11. pantā, pat ja tā nav īpaši vērsta pret trešām valstīm vai to vadītājiem.
- 132 Turklāt netiek apstrīdēts, ka Padome vienbalsīgi pieņēma Kopējo nostāju 2002/402 šīs cīņas ietvaros un ka šī nostāja paredz to, ka Kopiena piemēro ekonomiskās un finanšu sankcijas pret individiem, kuri tiek turēti aizdomās par starptautiskā terorisma finansēšanu, vairs nenosakot nekādu saikni ar trešo valstu teritoriju vai pārvaldes režīmu.
- 133 Šajā kontekstā EKL 308. panta izmantošana, lai papildinātu pilnvaras piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas, kas Kopienai uzliktas EKL 60. un 301. pantā, ir attaisnojama ar to, ka tagad pasaulē valstis vairs nevar tikt uzskatītas par vienīgo drauda avotu starptautiskajam mieram un drošībai. Tādā pašā mērā kā starptautiskā

sabiedrība arī Savienība un tās Kopienas pilārs var piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas attiecībā uz šiem jaunajiem draudiem ne tikai pret trešām valstīm, bet arī pret sabiedrotām personām, grupām, uzņēmumiem vai organizācijām, kas attīsta starptautiskā terorisma darbību vai citādi apdraud starptautisko mieru un drošību.

134 Līdz ar to šķiet, ka šajā gadījumā, kā papildu juridisko pamatu izmantojot EKL 308. pantu, Padome nav pārsniegusi Kopienas pilnvaras ārpus vispārīgajiem ietvariem, kas izriet no Līguma tiesību normām kopumā un it īpaši no tām tiesību normām, kas nosaka Kopienas uzdevumus un darbību.

135 Tādējādi iestādes un Apvienotā Karaliste pamatoti apgalvo, ka Padome bija pilnvarota, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu, pieņemt apstrīdēto regulu, kas Kopienā īsteno ekonomiskās un finanšu sankcijas, kuras paredz Kopējā nostāja 2002/402.

3. Par trim izvirzītajiem pamatiem, kas saistīti ar prasītāja pamattiesību pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

136 Savas argumentācijas faktu izklāsta daļā prasītājs paziņoja, ka viņš ir starptautisks uzņēmējs, Saūda Arābijas pilsonis, kuram ir būtiskas finanšu intereses Eiropas Savienībā. Kopš spēkā stājas Regula Nr. 2062/2001 un vēlāk apstrīdētā regula, viņa līdzekļi un īpašumi Eiropas Savienībā ir iesaldēti un viņš nevar veikt savu uzņēmējdarbību. Turklāt viņa ietveršana apstrīdētās regulas I pielikumā esošajā

sarakstā ietekmē viņa personīgo un profesionālo reputāciju. Prasītājs uzskata sevi par būtiskas tiesiskas kļūdas upuri un apgalvo, ka viņš nekad nav iesaistījies terorisma aktivitātēs, ne arī jebkādā veidā finansiāli atbalstījis šādas aktivitātes — vai tās būtu saistītas ar Osamu bin Ladenu un *Al-Qaida* vai ar citiem.

137 Prasītājs piebilst, ka pret viņu ir veikti pasākumi arī valsts līmenī, liekot iesaldēt viņa līdzekļus Apvienotajā Karalistē, Savienotajās Valstīs un Šveicē, kā likumību viņš ir apstrīdējis tiesā. Proti, viņš ir cēlis prasību (*judicial review*) atcelt viņa līdzekļu iesaldēšanu, ko bija noteikusi Lielbritānijas Finanšu ministrija. Iepriekšējā tiesas sēdē, kas notika šās procedūras ietvaros, tiesa, kurā lieta tika nodota izskatīšanai, nosprieda, ka nav tā, ka izvirzītajam pamatam, kas attiecas uz šā pasākuma nelikumību, nebūtu nekāds pamatojums valsts tiesībās. Tomēr Apvienotās Karalistes valdība apgalvoja: tā kā Kopienu tiesībām ir tieša iedarbība, prasītāja valsts līmenī ierosinātais process nav būtisks vismaz tajā ziņā, ka tā rezultātā nevar tikt ietekmēta apstrīdētā regula. Prasītājs turklāt uzskata, ka informācija, uz kuras pamata viņš tika iekļauts Sankciju komitejas sarakstā, ir tāda pati, kā tā, ko Apvienotās Karalistes valdība sniedza iepriekš minētā valsts procesa ietvaros.

138 Savas argumentācijas juridiskajā daļā prasītājs pakārtoti uzsvēra, ka saskaņā ar judikatūru (Tiesas 1974. gada 14. maija spriedums lietā 4/73 *Nold*/Komisija, *Recueil*, 491. lpp., 13. punkts) pamattiesības, ko atzīst un piešķir dalībvalstu konstitūcijas, un it īpaši tās, kas paredzētas ECTK, ir Kopienu tiesiskās kārtības neatņemama sastāvdaļa.

139 Turpmāk viņš savu prasījumu pamatojumam izvirza trīs pamatus tiesību akta atcelšanai, kas saistīti: pirmais — ar tiesību tikt uzklaustātam pārkāpumu, otrais — ar pamattiesību uz īpašumu un samērīguma principa pārkāpumu, un trešais — ar tiesību uz efektīvu pārsūdzību pārkāpumu.

- 140 Atbilstoši prasītāja apgalvotajam Drošības padomes rezolūcijas, uz kurām atsaucas Padome un Komisija, nepiešķir šīm iestādēm pilnvaras apdraudēt viņa pamattiesības bez attaisnojuma Pirmās instances tiesā, iesniedzot vajadzīgos pierādījumus. Kā neatkarīgai no Apvienotajām Nācijām tiesiskajai kārtībai, kas rīkojas saskaņā ar tiesību noteikumiem, kas uz to attiecas, Eiropas Savienībai ir jāattaisno pasākumi, ko tā veic, atsaucoties uz savām pilnvarām un pienākumiem, kas tai uzlikti attiecībā uz indivīdiem, kuriem šī kārtība ir piemērojama.
- 141 Attiecībā tieši uz tiesību tikt uzklausītam iespējamo pārkāpumu prasītājs atzīst, ka pēc pašas būtības tā sākotnējais īpašuma iesaldēšanas pasākums nebija jāpaziņo pirms tā izpildes.
- 142 Viņš tomēr uzstāj uz tiesībām tikt uzklausītam Padomē un Komisijā, lai viņa vārds tiktu svītrots no to personu un organizāciju saraksta, pret kurām ir paredzētas sankcijas, ņemot vērā Kopienų tiesību vispārējo principu, saskaņā ar kuru ir jāuzklausā publisko iestāžu lēmumu adresāta, kura intereses tiek būtiski skartas, viedoklis (Tiesas 1974. gada 23. oktobra spriedums lietā 17/74 *Transocean Marine Paint/Komisija, Recueil*, 1063. lpp., 15. punkts). Prasītājs atgādina, ka tiesību uz aizstāvību ievērošana kā pamatprincips ir jānodrošina visos procesos, kas var ietekmēt attiecīgo personu un var tai radīt nelabvēlīgas sekas (Tiesas 1989. gada 17. oktobra spriedums lietā 85/87 *Dow Benelux/Komisija, Recueil*, 3137. lpp., un Tiesas 1991. gada 27. jūnija spriedums lietā C-49/88 *Al-Jubail Fertilizer un Saudi Arabian Fertilizer/Padome, Recueil*, I-3187. lpp.).
- 143 Šajā gadījumā apstrīdētā regula skaidri pārkāpj šos pamatprincipus, jo Padome var uz nenoteiktu laiku iesaldēt prasītāja līdzekļus, nesniedzot tam nekādu iespēju tikt uzklausītam par realitātes, faktu un apstākļu atbilstību un svarīgumu un par pierādījumiem, kas pret viņu ir vērsti.

- 144 Attiecībā tieši uz pamattiesību uz īpašumu iespējamo pārkāpumu, ko garantē ECTK Pirmā protokola 1. pants un Kopienu tiesību vispārējie principi, kā arī samērīguma principa iespējamo pārkāpumu prasītājs atzīmē, ka apstrīdētā regula ļauj iesaldēt viņa līdzekļus, pamatojoties tikai uz to, ka viņa vārds ir iekļauts Sankciju komitejas izveidotajā sarakstā, un Kopienu iestādes turpmāk neizmanto pieejamo pierādījumu un apsvērumu izvērtēšanas pilnvaras, kas var attaisnot šādus pasākumus, un nesabalansē pastāvošās intereses.
- 145 Savā replikā prasītājs uzsver — iestādes pašas atzinušas, ka tās nekādi nav līdzsvarojušas intereses un nav izvērtējušas attiecīgos pierādījumus. Turklāt tās nav iesniegušas Pirmās instances tiesai nekādus pierādījumus par to, ka gadījumā, ja šāda sabalansēšana notiktu, prasītāju īpašuma iesaldēšana būtu attaisnota. Šādos apstākļos Pirmās instances tiesai nebija nekāda pamata izspriest, vai apstrīdētā regula attaisno drakoniskos pasākumus, kas tika veikti pret prasītāja īpašumu.
- 146 Attiecībā tieši uz tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu prasītājs atgādina, ka 1986. gada 15. maija spriedumā lietā 222/84 *Johnston (Recueil, 1651. lpp., 18. punkts)* Tiesa atzina, ka šīs tiesības ir Kopienu tiesību vispārējs princips.
- 147 Šajā gadījumā apstrīdētā regula neparedz nekādu iespēju veikt šādu kontroli, tostarp prasītāju vērsto pierādījumu kontroli, pārkāpjot šo vispārējo principu.
- 148 Prasītājs piebilst, ka, ja šāda kontrole pastāvētu, tās rezultātā varētu konstatēt, ka pret viņu vērstās apsūdzības nav pamatotas.

- 149 Turklāt uz Padomes argumentu par to, ka viņš tika pakļauts vienkāršiem administratīviem pasākumiem nevis kriminālsodam vai īpašuma konfiskācijai, kas viņam radītu ECTK 6. panta aizsardzību, prasītājs uzsver, ka viņš tika apsūdzēts smaga nozieguma izdarīšanā, proti, saistībā ar terorisma organizāciju, kas ir atbildīga par 2001. gada 11. septembra uzbrukumu, ka viņa reputācija ir izpostīta un ka viņa īpašumi ir iesaldēti uz neierobežotu laiku neierobežotā apmērā, kas noticis apstākļos, kuros, pirmkārt, Padome nav izvērtējusi pret viņu vērstos pierādījumus, otrkārt, Padome nav sniegusi viņam iespēju apstrīdēt īpašumu iesaldēšanu, nebūdama tiesīga to darīt, un, treškārt, Padome ir uzsvērusi, ka Pirmās instances tiesa nav veikusi pasākumus, lai pārlicinātos, vai lēmums iesaldēt viņa īpašumu ir pareizs.
- 150 Atbilstoši prasītāja apgalvotajam Kopienu iestādes nevar izvairīties no sava pienākuma ievērot pamattiesības, aizbildinoties ar Drošības padomes lēmumiem, vēl jo vairāk, ja šajos lēmumos pašos nav ievērotas tiesības uz aizstāvību. Attiecībā uz Kopienu tiesisko regulējumu prasītājs apgalvo, ka viņam ir tiesības uz pārsūdzību Kopienas ietvaros. Padomes apgalvojums par to, ka tai nav nekādu izvērtēšanas pilnvaru šajā jautājumā un ka tai ir jārikojas atbilstoši ANO instrukcijām, precīzi parāda apstrīdētās regulas nepilnību.
- 151 Savā replikā prasītājs piebilst, ka viņš ir centies tieši kontaktēties ar Sankciju komiteju, lai viņa vārds tiktu izsvītrots no attiecīgā saraksta. Tā viņam atbildējusi, ka indivīdu sniegtie apsvērumi netiek pieņemti un ka sūdzības attiecībā uz valsts līmenī noteiktajām sankcijām ir jāadresē pilnvarotai tiesai. Viņš lūdzis Saūda Arābijas Ārlietu ministrijai palīdzību viņa tiesību aizstāvībā Sankciju komitejā. Turklāt prasītājs ir spēris soļus Savienotajās Valstīs, lai tiktu aizstāvētas viņa intereses Ārvalstu kapitāla kontroles birojā [*Office of Foreign Assets Control*] (OFAC). Līdz ar to iestādes nevar viņam pārnest, ka viņš nav veicis visus paredzētos pasākumus, lai viņa īpašumi tiktu atbrīvoti.

- 152 Visbeidzot, arguments par to, ka prasītājs varēja uzsākt šo procesu, nav pieņemams, jo Pirmās instances tiesai nav iespējas izvērtēt prasības pamatotību. Lai izpildītu efektīvas pārsūdzības prasības, Pirmās instances tiesai bija vai nu jāizvērtē tai iesniegto pierādījumu pamatotība, vai arī jāaptur apstrīdētās regulas izpilde tādēļ, ka tai nav juridiska pamata šādas pārbaudes veikšanai.
- 153 Prioritāri Padome un Komisija, kas atsauca tostarp uz Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 1. punktu un 25., 41., 48. un 103. pantu, uzsver, pirmkārt, ka tāpat kā ANO dalībvalstīm Kopienai atbilstoši starptautiskajām tiesībām tās pilnvaru jomā ir jāisteno Drošības padomes rezolūcijas, it īpaši tās, kas pieņemtas Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļas ietvaros; otrkārt, ka Kopienas iestāžu kompetence šajā jomā ir ierobežota un ka šīm iestādēm nav nekādas neierobežotas patstāvīgas varas, ne arī rīcības brīvības; treškārt, ka tās nevar tādēļ nedz mainīt rezolūciju saturu, nedz iedarbināt mehānismus, kuru rezultātā to saturs var tikt mainīts, un, ceturtkārt, ka ir jānodala visi citi starptautiskie līgumi vai iekšējie tiesību noteikumi, kas var radīt šķērsli šādai īstenošanai.
- 154 Šajā sakarā Padome un Komisija atzīmē — apstrīdētā regula transponē Kapienu tiesiskajā kārtībā Drošības padomes Rezolūcijau 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002), kas tika pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai sākotnēji pret *Taliban* režīmu Afganistānā un vēlāk — kā atbilde uz teroristu aktivitātēm, kas saistītas ar 2001. gada 11. septembra uzbrukumiem Ņujorkā un Vašingtonā (Amerikas Savienotās Valstis). Precīzāk — 2001. gada 17. oktobrī prasītāja vārds tika pievienots sarakstam, ko izveidoja Sankciju komiteja, un tika grozīta Regula Nr. 2062/2001, lai tajā savukārt atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 10. pantam iekļautu to personu sarakstu, kuru līdzekļi ir iesaldējami to saistības ar *Taliban*, Osamu bin Ladenu un *Al-Qaida* tiklu dēļ.

- 155 Tādējādi Kapienu iestādes saskaņā ar piemērojamām procedūrām centās izpildīt pienākumus, kas Kapienas dalībvalstīm ir uzlikti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantu, automātiski transponējot Kapienas tiesiskajā kārtībā individu un organizāciju sarakstu, ko bija apstiprinājusi Drošības padome vai Sankciju komiteja.
- 156 Šajā sakarā Padome un Komisija uzsver — kā Apvienoto Nāciju dalībnieki Kapienas dalībvalstis apņēmas bez atkāpēm piemērot Drošības padomes lēmumus, kas to vārdā pieņemti starptautiskā miera un drošības uzturēšanas vispārējās interesēs (skat. Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 1. punktu un 25. pantu). Pienākumiem, kas ANO dalībniekiem ir uzlikti atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, ir lielāks spēks nekā jebkādiem citiem starptautiskiem pienākumiem, kas tiem var būt uzlikti. Lai piemērotu Drošības padomes Rezolūcijas, Statūtu 103. pants atļauj nepiemērot jebkuru citu starptautisku līgumtiesību vai paražu tiesību normu, tādējādi veidojot “likumības efektu”.
- 157 Atbilstoši iestāžu norādītajam valsts tiesības nevar radīt šķērsli izpildes atiem, kas pieņemti, piemērojot Apvienoto Nāciju Statūtus. Ja ANO dalībvalsts varētu mainīt šo Drošības padomes rezolūciju saturu, nevarētu tikt uzturēta to piemērošanas vienvēidība, kas ir vajadzīga, lai garantētu šo rezolūciju efektivitāti.
- 158 Kaut arī Kapiena pati nav ANO dalībniece, tai savu pilnvaru ietvaros ir jārikojas tā, lai izpildītu pienākumus, kas tai uzlikti tādēļ, ka tās dalībvalstis ir Apvienoto Nāciju dalībnieces. Šajā ziņā Komisija norāda, ka Kapienas pilnvaras ir jāsteno, ievērojot starptautiskās tiesības (Tiesas 1992. gada 24. novembra spriedums lietā C-286/90 *Poulsen* un *Diva Navigation, Recueil*, I-6019. lpp., 9. punkts, un Tiesas 1998. gada 16. jūnija spriedums lietā C-162/96 *Racke, Recueil*, I-3655. lpp., 45. punkts). Padome un Komisija tāpat atsauca uz Pirmās instances tiesas 1998. gada 28. aprīļa spriedumu lietā T-184/95 *Dorsch Consult*/Padome un Komisija (*Recueil*, II-667. lpp.). Kaut arī šis spriedums attiecas uz tirdzniecības *embargo* noteikšanu,

kas ir kopējās tirdzniecības politikas pasākums, kurš atbilstoši EKL 133. pantam piešķir Kopienai ekskluzīvas pilnvaras, Padome un Komisija uzskata, ka tajā noteiktais princips tāpat attiecas uz kapitāla un maksājumu brīvās aprites ierobežojumiem, kas pieņemti — kā šajā gadījumā — atbilstoši EKL 60. un 301. pantam.

159 Padome šo piedāvājumu vispārina, apgalvojot, ka, ja Kopiena rīkojas, lai izpildītu pienākumus, kas uzlikti tās dalībvalstīm sakarā ar to, ka tās ir arī ANO dalībvalstis, vai nu tādēļ, ka ANO dalībvalstis tai nodevušas vajadzīgās pilnvaras, vai tādēļ, ka tās uzskata, ka tām ir jāiejaucas politisku apsvērumu dēļ, jebkurā gadījumā no praktiskā viedokļa ir jāapsver, ka, ņemot vērā Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktu, tā atrodas tādā pašā situācijā kā ANO dalībvalstis.

160 Līdz ar to, pēc Padomes un Komisijas domām, Kopienai nebija iespējas izslēgt noteiktus individuus no Sankciju komitejas izveidotā saraksta, tos iepriekš informēt vai, ja tas nav darīts, atļaut pārskatīšanas procesu, atbilstoši kuram noteiktas personas varētu tikt izslēgtas no šā saraksta, lai nepārkāptu šīs starptautiskās saistības, kā arī tās dalībvalstu saistības. No Padomes viedokļa tas turklāt būtu pretēji EKL 10. pantā noteiktajam Kopienas pienākumam sadarboties ar tās dalībvalstīm.

161 Padome piebilst, ka, pat ja būtu jāuzskata, ka apstrīdētā regula aizskar prasītāja pamattiesības, apstākļi, kuros tā tika pieņemta, izslēdz jebkādu nelikumīgu rīcību no tās puses, ņemot vērā Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktu. Atbilstoši šās iestādes viedoklim gadījumā, kad Kopiena veic pasākumus ar mērķi, kas atbilst dalībvalstu vēlmei izpildīt to pienākumus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem, tā noteikti gūst aizsardzību, ko piešķir Statūti un, it īpaši, "likumības efektu". Padome uzskata, ka šis efekts attiecas uz pamattiesībām, kuras — kā to paredz atbilstošie starptautiskie tiesiskie instrumenti — steidzamības gadījumā var tikt uz laiku apturētas.

- 162 Jebkurā gadījumā Padome un Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas pilnvaras šajā gadījumā ir ierobežojamas, izvērtējot jautājumu — vai iestādes ir pieļāvušas acīmredzamu kļūdu, izpildot pienākumus, kas ietverti Drošības padomes Rezolūcijā 1390 (2002). Jebkāda pilnvaru izmantošana šajā sakarā, kas būtu līdzvērtīga netiešai tiesas kontrolei un tiesas kontrolei izvēles kārtībā pār ierobežojošiem pasākumiem, ko nosaka Drošības padome starptautiskās miera un drošības uzturēšanas lomas ietvaros, izraisītu būtiskus traucējumus Kopienas un dalībvalstu starptautiskajās attiecībās, būtu apstrīdama atbilstoši EKL 10. pantam un riskētu sagraut vienu no pasaules kārtības pamatiem, kas tika likti 1945. gadā. Padome uzskata, ka šāda veida pasākumi nevar tikt apstrīdēti valsts vai reģionālā līmenī, bet tikai pašā Drošības padomē.
- 163 Komisija arī uzskata, ka jebkurš lēmums par Drošības padomes pieņemtā saraksta atcelšanu vai grozīšanu var būtiski traucēt Kopienas un tās dalībvalstu starptautiskās attiecības. Šāda situācija novestu pie tā, ka Kopiena nepildītu savu vispārīgo pienākumu ievērot starptautiskās tiesības un ka dalībvalstis nepildītu savus īpašos pienākumus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem. Šāda situācija tāpat traucētu vienveidīgi piemērot Drošības padomes lēmumus, kas ir *sine qua non* nosacījums to efektivitātei. Komisija arī apgalvo, ka starptautisko pieklājības normu princips liek Kopienai īstenot šos pasākumus gadījumā, ja tie ir paredzēti visu valstu aizsardzībai pret terorisma uzbrukumiem.
- 164 Tas izslēdz iespēju, ka Pirmās instances tiesa varētu pārbaudīt apstrīdētās regulas saderību ar tiesībām, uz kurām atsaucas prasītājs. Pat gadījumā, ja šīs tiesības tiktu pārkāptas — *quod non* — Kopiena tāpat īstenotu šīs Drošības padomes rezolūcijas un, ja tai būtu jāatturas no šādas rīcības, pienākums to veikt būtu dalībvalstīm.

- 165 Pakārtoti, gadījumā, ja Pirmās instances tiesa nolemtu pilnībā izvērtēt prasītāja iesniegto dažādo argumentu pamatotību, Padome un Komisija uzsver, ka apstrīdētā regula neapdraud pamattiesības un brīvības, kuras, pēc prasītāja domām, ir pārkāptas.
- 166 Pirmkārt, apstrīdētā regula neapdraud tiesības tikt uzklausītam.
- 167 Šajā gadījumā Kopienai iestādēm nebija nekādu pilnvaru veikt izmeklēšanu, nekādas izvērtēšanas brīvības attiecībā uz faktiem un nekādas politiskās izvērtēšanas brīvības. Tai vienkārši bija jāīsteno pasākumi, ko noteica Drošības padome, lai garantētu starptautisko mieru un drošību, un tai nebija tiesību izveidot mehānismu šo pasākumu izvērtēšanai. Padome un Komisija līdz ar to uzskata, ka tiesības tikt uzklausītam, kas skaidri paredzētas administratīvajā procesā, nav piemērojamas tādos apstākļos, kādi ir šajā gadījumā.
- 168 Otrkārt, apstrīdētās regulas īstenošanas pasākumi neapdraud nedz samērīguma principu, nedz arī prasītāja pamattiesības uz īpašumu tāpēc, ka šīs tiesības nav absolūtas un to izmantošana var tikt attaisnoti ierobežota, ja tas tiek darīts vispārējās interesēs.
- 169 Šajā gadījumā vairs nav skaidras vispārējās intereses, kas Kopienai un tās dalībvalstīm liktu ievērot pienākumus, ko uzliek Drošības padome, lai individu īpašumi nevarētu tikt izmantoti terorisma veicināšanai. Kopienas pasākumi, kuri aprobežojas ar Drošības padomes noteikto lēmumu izpildi, tika veikti svarīga mērķa sasniegšanai, un tie neizveidoja līdzsvara trūkumu starp prasībām, kas izriet no

vispārējām interesēm, un tām, kas ir saistītas ar indivīdu pamattiesību aizsardzību. Šādos apstākļos Padome uzskata, ka attiecīgie pasākumi nevar tikt uzskatīti par nepiemērotiem vai nesamērīgiem pat tad, ja attiecībā uz prasītājiem tie ir stingri.

- 170 Attiecībā uz prasītāja pārmetumu Kopienų iestādēm, ka tās nav paredzējušas jebkādu pārbaudes mehānismu, Komisija atgādina, ka šīs iestādes ir tikai nodrošinājušas Drošības padomes lēmumu izpildi un tās nebija tiesīgas tos grozīt.
- 171 Attiecībā uz prasītāja apgalvojumu par to, ka mērķu sasniegšanai izmantotie pasākumi ir nesamērīgi, Komisija atzīmē, ka šī sūdzība var attiekties tikai uz Drošības padomes lēmumiem.
- 172 Treškārt, attiecībā uz tiesībām uz efektīvu pārsūdzību Padome un Komisija tostarp norāda, ka prasītājs varēja vērsties Pirmās instances tiesā ar šo prasību atbilstoši EKL 230. pantam.
- 173 Pēc Padomes domām, jautājums — kāda ir pārsūdzības piemērojamība, kas šķiet attaisnota vai piemērota šajā gadījumā, — ir cits jautājums, kas jānoskaidro Pirmās instances tiesai.
- 174 Šajā ziņā Padome atzīst, ka, ja Kopiena rīkojas, neizmantojot neierobežotas pilnvaras, pamatojoties uz tās iestādes pieņemto lēmumu, kurai starptautiskā sabiedrība ir piešķirusi ievērojamas starptautiskā miera un drošības uzturēšanas

pilnvaras, pilna tiesas kontrole riskētu sagraut ANO sistēmu, kāda tā tika izveidota 1945. gadā, varētu būtiski apdraudēt Kopienas un dalībvalstu starptautiskās attiecības un būtu pretrunā ar Kopienas pienākumu ievērot starptautiskās tiesības.

- 175 Padome un Komisija tāpat atzīmē, ka prasītājs, ko vajadzības gadījumā pārstāv Saūda Arābija, var vērsties Drošības padomē vai Sankciju komitejā — tieši vai ar Apvienotās Karalistes Valsts kases starpniecību, lai paziņotu savu viedokli. Skaidrs, ka ANO kā starpvaldību organizācija neizvērtētu prasītāja kā indivīda apsvērumus. Tomēr ANO nevarētu ignorēt tās dalībnieku viedokli. Tādējādi, ja Saūda Arābijas iestādes ir pārlicinātas par prasītāja nevainīgumu, nav nekāda iemesla, kādēļ nevarētu tikt sperti soļi, lai viņa iekļaušana Sankciju komitejas sarakstā tiktu atkārtoti izvērtēta. Prasītājs nav iesniedzis informāciju ne par vēšanos šajā iestādē, ne arī par viedokli, ko viņš varēja izteikt, kaut arī noteiktas personas, kuru vārdi ir ietverti Sankciju komitejas sarakstā, to varējušas izdarīt.

Pirmās instances tiesas vērtējums

Ievada apsvērumi

- 176 Pirmās instances tiesa var lietderīgi spriest par izvirzītajiem pamatiem saistībā ar prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu tikai ar nosacījumu, ka tas tiek darīts tiesas kontroles ietvaros un ka tā ir spējīga atcelt apstrīdēto regulu, ja tas ir pamatoti.

- 177 Tomēr šajā gadījumā iestādes un Apvienotā Karaliste būtībā apgalvo, ka neviens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, jo lielāks spēks ir Kopienas un tās dalībvalstu pienākumiem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem salīdzinājumā ar jebkādiem citiem starptautisko, Kopienai vai valsts tiesību pienākumiem. Tādējādi pirms diskusijas uzsākšanas par prasītāja argumentiem ir jāizvērtē šo līgumslēdzēju pušu argumenti.
- 178 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa uzskata par ērtu izvērtēt, pirmkārt, attiecības starp starptautisko tiesisko kārtību, ko nosaka Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienai tiesisko kārtību, kā arī apmēru, kādā Kopienas un tās dalībvalstu pilnvaru izmantošanā ir saistošas Drošības padomes rezolūcijas, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai.
- 179 Šāda pārbaude nosaka tāda likumības kontroles apmēru tostarp attiecībā uz pamattiesībām, kāda Pirmās instances tiesai ir jāveic pār Kopienas tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenotas rezolūcijas, kuras tai jākontrolē otrajā vietā.
- 180 TreškārtTreškārt un visbeidzot, gadījumā, ja tiks apstrīdēts, ka tā ir labi veikusi tiesas kontroli un ka tā ir spējīga atcelt apstrīdēto regulu, Pirmās instances tiesa spriedis par prasītāja pamattiesību iespējamo pārkāpumu.

Par attiecībām starp starptautisko tiesisko kārtību, ko noteic Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienai tiesisko kārtību

- 181 Ir jāatzīst, ka no starptautisko tiesību viedokļa ANO dalībvalstu pienākumi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem neapstrīdami ir pārāki par jebkādu citu pienākumu, kas

izriet no iekšējām vai starptautiskajām līgumtiesībām, ieskaitot, tās valstis, kuru vidū ir arī Eiropas Padomes dalībnieces, — par to pienākumiem atbilstoši ECTK, un tās valstis, kuru vidū tāpat ir Kopienas dalībnieces, — par to pienākumiem atbilstoši EK līgumam.

- 182 Pirmkārt, runājot par saistību starp Apvienoto Nāciju Statūtiem un ANO dalībvalsts iekšējām tiesībām — šis pārkuma noteikums izriet no starptautiskajām paražu tiesībām. Atbilstoši Vīnes Konvencijai par starptautisko līgumu tiesībām, kas noslēgta Vīnē 1969. gada 23. maijā un kas nosaka šo principu (un kuras 5. pants nosaka, ka tā ir piemērojama “attiecībā uz jebkuru līgumu starptautiskas organizācijas dibināšanai, kā arī attiecībā uz jebkuru līgumu, kas noslēgts šo starptautisko organizāciju ietvaros”), lietas dalībnieks nevar atsaukties uz savu iekšējo tiesību prasībām, lai attaisnotu līguma neizpildi.
- 183 Otrkārt, attiecībā uz saistību starp Apvienoto Nāciju Statūtiem un starptautiskajām līgumtiesībām — šis pārkuma noteikums ir skaidri noteikts minēto statūtu 103. pantā, saskaņā ar kuru “[g]adījumā, ja Organizācijas Dalībvalsts pienākumi atbilstoši šiem Statūtiem izrādīsies pretrunā ar jebkāda cita starptautiska nolīguma pienākumiem, lielāks spēks ir pienākumiem, kas noteikti šajos Statūtos”. Atbilstoši Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 30. pantam un pretēji noteikumiem, kas parasti piemērojami secīgi noslēgtu līgumu gadījumā, Apvienoto Nāciju dalībvalstīm ir jāievēro Apvienoto Nāciju Statūti gan attiecībā uz iepriekšējiem līgumiem, gan arī uz vēlāk noslēgtajiem līgumiem. Saskaņā ar Starptautiskās Tiesas noteikto visi reģionālie nolīgumi, gan divpusējie, gan arī daudzpusējie, ko puses var noslēgt, tomēr ir pakārtoti Apvienoto Nāciju Statūtu 103. panta noteikumiem [1984. gada 26. novembra spriedums lietā Militāras un paramilitāras darbības Nikaragvā un pret to (Nikaragva pret Amerikas Savienotajām Valstīm), *Recueil*, 392. lpp., 107. punkts].
- 184 Šis pārkuma noteikums attiecas uz lēmumiem, kas ietverti Drošības padomes rezolūcijā atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantam, saskaņā ar kuru ANO dalībvalstīm ir jāpieņem un jāpiemēro Drošības padomes lēmumi. Saskaņā ar

Starptautiskās Tiesas šajā sakarā noteikto pušu pienākumiem atbilstoši Statūtu 103. pantam ir lielāks spēks nekā to pienākumiem atbilstoši jebkuram citam starptautiskam nolīgumam [1992. gada 14. aprīļa rīkojums (pagaidu pasākumi), Jautājumi par 1971. gada Monreālas Konvencijas, kas radās Lokerbī [*Lockerbie*] gaisa negadījumu dēļ, interpretāciju un piemērošanu (*Jamahiriya arabe lybienne* pret Amerikas Savienotajām Valstīm, *Recueil*, 16. lpp., 42. punkts) un 1992. gada 14. aprīļa rīkojums (pagaidu pasākumi), Jautājumi par 1971. gada Monreālas Konvencijas, kas radās Lokerbī [*Lockerbie*] gaisa negadījumu dēļ, interpretāciju un piemērošanu (*Jamahiriya arabe lybienne* pret Apvienoto Karalisti, *Recueil*, 113. lpp., 39. punkts)].

185 Attiecībā tieši uz saistību starp Kopienas dalībvalstu pienākumiem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem un to pienākumiem atbilstoši Kopienas tiesībām ir jāpiebilst, ka saskaņā ar EKL 307. panta pirmo daļu “šis Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un — attiecībā uz kandidātvalstīm — pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses”.

186 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šīs tiesību normas mērķis atbilstoši starptautisko tiesību principiem ir precizēt, ka EK līguma piemērošana neietekmē attiecīgās dalībvalsts saistības ievērot trešo valstu tiesības, kas izriet no agrākās konvencijas, un ievērot savus atbilstošos pienākumus (Tiesas 1995. gada 28. marta spriedums lietā C-324/93 *Evans Medical* un *Macfarlan Smith*, *Recueil*, I-563. lpp., 27. punkts; skat. arī Tiesas 1962. gada 27. februāra spriedumu lietā 10/61 Komisija/Itālija, *Recueil*, 1. lpp.; Tiesas 1993. gada 2. augusta spriedumu lietā C-158/91 *Levy*, *Recueil*, I-4287. lpp., un Tiesas 1997. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-124/95 *Centro-Com*, *Recueil*, I-81. lpp., 56. punkts).

187 Tomēr piecas no valstīm, kas Romā 1957. gada 25. martā parakstīja Līgumu par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu, bija ANO dalībvalstis jau 1958. gada 1. janvārī. Kaut arī Vācijas Federatīvā Republika formāli kļuva par ANO dalībvalsti tikai 1973. gada 18. septembrī, tās saistības, kas izriet no Apvienoto Nāciju

Statūtiem, tai jau bija pirms 1958. gada 1. janvāra, kā tas izriet tostarp no konferences, kas notika Londonā no 1954. gada 28. septembra līdz 3. oktobrim (tā saucamā "deviņu varu" konference), gala dokumenta un no Parīzes 1954. gada 23. oktobra nolīgumiem. Turklāt visas valstis, kas vēlāk pievienojās Kopienai, pirms tam bija ANO dalībvalstis.

188 Turklāt Līguma par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu 224. pants (tagad — EKL 297. pants) tika īpaši ietverts šajā līgumā, lai tiktu ievērots pārākuma noteikums, kas tajā definēts. Saskaņā ar šās tiesību normas noteikumiem "dalībvalstis savā starpā apspriežas par to, kādus kopīgus līdzekļus izmantot kopējā tirgus aizsardzībai pret pasākumiem, kas kādai dalībvalstij būtu jāveic, [...] šai valstij pildot pienākumus, ko tā uzņēmusies, lai uzturētu mieru un starptautisku drošību".

189 Tādējādi Drošības padomes atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai pieņemtās rezolūcijas ir saistošas visām Kopienas dalībvalstīm, kurām tāpēc ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to piemērošanu (Ģenerālvokāta Džeikobsa secinājumi Tiesas 1996. gada 30. jūlija spriedumam lietā C-84/95 *Bosphorus*, *Recueil*, I-3953., I-3956. lpp., 2. punkts, un Tiesas 1997. gada 27. februāra spriedumam lietā C-177/95 *Ebony Maritime* un *Loten Navigation*, *Recueil*, I-1111., I-1115. lpp., 27. punkts).

190 No visa iepriekš minētā tāpat izriet, ka, piemērojot gan starptautisko tiesību vispārīgos noteikumus, gan speciālas Līguma tiesību normas, dalībvalstīm ir tiesības un pat pienākums nepiemērot visas Kopienas tiesību normas, ja pamattiesību norma vai tiesību vispārīgais princips rada šķērslī Apvienoto Nāciju Statūtos noteikto pienākumu efektīvai izpildei.

- 191 Tādējādi spriedumā lietā *Centro-Com*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 236. punktā, Tiesa īpaši nosprieda, ka valsts pasākumi, kas ir pretrunā ar EK līguma 113. pantu, var tikt attaisnoti saistībā ar EK līguma 234. pantu (pēc grozījumiem — EKL 307. pants), ja tie ir vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka attiecīgā dalībvalsts izpilda savus pienākumus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem un Drošības padomes rezolūcijai.
- 192 Turpretī no judikatūras (skat. spriedumu lietā *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 82. punktā, 74. punkts) izriet, ka atšķirībā no tās dalībvalstīm Kopiena kā tāda nav tieši saistoši Apvienoto Nāciju Statūti un līdz ar to tai nav vispārīga pienākuma starptautisko tiesību ietvaros pieņemt un piemērot Drošības padomes rezolūcijas atbilstoši minēto statūtu 25. pantam. Tas ir tāpēc, ka Kopiena nav nedz ANO dalībniece, nedz Drošības padomes rezolūciju adresāte, nedz arī tās dalībvalstu tiesību un pienākumu pārņēmēja starptautisko publisko tiesību izpratnē.
- 193 Tādējādi ir jāuzskata, ka pienākumi, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem, ir saistoši Kopienai tādā pašā veidā kā tās dalībvalstīm atbilstoši Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.
- 194 Šajā sakarā netiek apstrīdēts, ka brīdī, kad tika noslēgts Līgums par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu, dalībvalstīm bija saistoši pienākumi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem.
- 195 Tās nevarēja ar izdoto iekšējo tiesību aktu starpniecību nodot Kopienai vairāk pilnvaru, nekā tai jau bija, nedz arī atbrīvoties no pienākumiem, kas attiecībā uz trešām valstīm tika noteikti minētajos statūtos (skat. pēc analogijas Tiesas 1972. gada 12. decembra spriedumu apvienotajās lietās 21/72 līdz 24/72 *International Fruit Company* u. c., *Recueil*, 1219. lpp., turpmāk tekstā — “spriedums lietā *International Fruit*”, 11. punkts).

- 196 Tieši otrādi — to vēlme ievērot savas saistības atbilstoši šiem statūtiem izriet no pašām Līguma par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu tiesību normām un ir norādīta tostarp tā 224. pantā un 234. panta pirmajā daļā (skat. pēc analogijas Tiesas spriedumu lietā *International Fruit*, 12. un 13. punkts, un ģenerāladvokāta Majrasa [Mayras] secinājumus šajā lietā, *Recueil*, 1231.–1237. lpp.).
- 197 Kaut arī 224. pants un 234. panta 1. daļa rada pienākumus vienīgi dalībvalstīm, šīs tiesību normas netieši paredz arī Kopienas iestādēm pienākumu netraucēt dalībvalstīm pildīt minētajos statūtos noteiktās saistības (Tiesas 1980. gada 14. oktobra spriedums lietā 812/79 *Burgoa*, *Recueil*, 2787. lpp., 9. punkts).
- 198 Tāpat ir jāuzsver, ka gadījumā, ja dalībvalstu saistību īstenošanai atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem vajadzīgās pilnvaras tiktu nodotas Kopienai, dalībvalstīm saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām būtu pienākums nodrošināt, lai Kopiena tās pildītu pati.
- 199 Šajā kontekstā ir jāatgādina, pirmkārt, ka atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktam Drošības padomes lēmumus izpilda dalībvalstis “tieši, kā arī darbodamās attiecīgajās starptautiskajās institūcijās, kuru dalībvalstis tās ir”, un, otrkārt, ka saskaņā ar judikatūru (spriedumi lietā *Poulsen* un *Diva Navigation*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 9. punkts, un lietā *Racke*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 45. punkts; skat. arī Tiesas 1974. gada 4. decembra spriedumu lietā 41/74 *Van Duyn*, *Recueil*, 1337. lpp., 22. punkts) Kopienas kompetence ir izmantojama, ievērojot starptautiskās tiesības, un ka līdz ar to Kopienas tiesības ir interpretējamas un to piemērojamības apmērs ir nosakāms, ņemot vērā atbilstošos starptautisko tiesību noteikumus.
- 200 Tādējādi dalībvalstis, nododot savas pilnvaras Kopienai, norādījušas savu vēlmi padarīt tai saistošus savus pienākumus, kas tām ir uzlikti atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem (skat. pēc analogijas spriedumu lietā *International Fruit*, 15. punkts).

- 201 Kopš Līgums par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu stājās spēkā, dalībvalstu kompetences nodošana Kopienai tika precizēta dažādos veidos dalībvalstu Apvienoto Nāciju Statūtos noteikto saistību īstenošanas ietvaros (skat. pēc analogijas spriedumu lietā *International Fruit*, 16. punkts).
- 202 Tādējādi tostarp EK līguma 228. A pants (tagad — EKL 301. pants) tika ietverts Līgumā ar Līgumu par Eiropas Savienību, lai sniegtu īpašu pamatojumu ekonomiskajām sankcijām, ko Kopiena, kas ir vienīgā pilnvarotā kopējās tirdzniecības politikas jautājumos, var piemērot trešām valstīm to politisko iemeslu dēļ, ko definē dalībvalstis KĀDP ietvaros, visbiežāk — piemērojot Drošības padomes rezolūciju, kas tai uzliek pienākumu noteikt šādas sankcijas.
- 203 Tādēļ, tā kā jebkurā gadījumā atbilstoši EK līgumam Kopiena ir uzņēmusies kompetenci, ko iepriekš izpildīja dalībvalstis Apvienoto Nāciju Statūtu piemērošanas jomā, šo statūtu tiesību normas Kopienai ir saistošas (skat. pēc analogijas — attiecībā uz jautājumu, vai Kopienai ir saistoša 1947. gada Vispārīgā vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*), — spriedumu lietā *International Fruit*, 18. punkts; skat. arī, ciktāl tiek atzīts, ka Kopiena izpilda pilnvaras, kas tai piešķirtas, piemērojot tirdzniecības *embargo*, ko nosaka Drošības padomes rezolūcija, — spriedumu lietā *Dorsch Consult/Padome* un Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 158. punktā, 74. punkts).
- 204 Atbilstoši šai argumentācijai ir jāatzīst, pirmkārt, ka Kopiena nevar neievērot pienākumus, kas uzlikti tās dalībvalstīm saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtiem, ne arī kavēt to izpildi, un, otrkārt, ka tai atbilstoši tās dibināšanas līgumam, izmantojot savu kompetenci, ir jāpieņem jebkuras tiesību normas, kas vajadzīgas, lai ļautu tās dalībvalstīm izpildīt šos pienākumus.

- 205 Taču šajā gadījumā Padome Kopējā nostājā 2002/402, kas pieņemta, piemērojot LES V sadaļas tiesību normas, konstatēja, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība tās pilnvaru ietvaros, ko tai piešķir EK līgums, lai īstenotu noteiktus ierobežojošus pasākumus pret Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* biedriem, kā arī pret *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām atbilstoši Drošības padomes Rezolūcijām 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002).
- 206 Kopiena īstenoja šos pasākumus, pieņemot apstrīdēto regulu. Kā tas jau noteikts šā sprieduma 135. punktā — tā ir pilnvarota pieņemt šo tiesību aktu, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu.
- 207 Tādēļ ir jāatzīst, ka iestāžu iesniegtie argumenti, kas apkopoti šā sprieduma 153. punktā, ir pamatoti, izņemot to, ka Kopienai ir jāīsteno attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas savu pilnvaru ietvaros nevis saskaņā ar vispārīgajām starptautiskajām tiesībām, kā to apgalvoja lietas dalībnieki, bet gan saskaņā ar pašu EK līgumu.
- 208 Turpretī ir jānoraida prasītāju argumenti, kas pamatoti, pirmkārt, ar Kopienas tiesiskās kārtības autonomiju salīdzinājumā ar Apvienoto Nāciju noteikto kārtību un, otrkārt, ar vajadzību transponēt Drošības padomes rezolūcijas dalībvalstu iekšējās tiesībās atbilstoši konstitucionālajām tiesību normām un šo tiesību pamatprincipiem.

Par Pirmās instances tiesas veicamās likumības kontroles apmēru

- 209 Sākumā ir jāatgādina, ka Eiropas Kopiena ir tiesību kopiena tajā ziņā, ka nedz dalībvalstis, nedz arī Kopienas iestādes nevar izvairīties no kontroles pār to rīcības atbilstību konstitucionālajam pamatlikumam, t.i., Līgumam, un pār to, lai tajā tiktu

noteikta pilnīga prasību un procedūru sistēma, kas vērsta uz to, lai Tiesai piešķirtu pilnvaras veikt likumības kontroli pār iestāžu tiesību aktiem (Tiesas 1986. gada 23. aprīļa spriedums lietā 294/83 *Les Verts*/Parlaments, *Recueil*, 1339. lpp., 23. punkts; Tiesas 1987. gada 22. oktobra spriedums lietā 314/85 *Foto-Frost*, *Recueil*, 4199. lpp., 16. punkts, un Tiesas 1993. gada 23. marta spriedums lietā C-314/91 *Weber*/Parlaments, *Recueil*, I-1093. lpp., 8. punkts; Pirmās instances tiesas 2001. gada 2. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-222/99, T-327/99 un T-329/99 *Martínez u.c.*/Parlaments, *Recueil*, II-2823. lpp., 48. punkts; skat. arī Tiesas 1991. gada 14. decembra Atzinumu 1/91, *Recueil*, I-6079. lpp., 21. punkts).

- 210 Kā Tiesa ir atkārtoti nospriedusi (Tiesas 1986. gada 15. maija spriedums lietā 222/84 *Johnston*, *Recueil*, 1651. lpp., 18. punkts; skat. tāpat Tiesas 1992. gada 3. decembra spriedumu lietā C-97/91 *Oleifici Borelli*/Komisija, *Recueil*, I-6313. lpp., 14. punkts; Tiesas 2001. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-1/99 *Kofisa Italia*, *Recueil*, I-207. lpp., 46. punkts; Komisija/Austrija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 192. punktā, 45. punkts, un Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 39. punkts) “tiesas kontrole [..] ir vispārīga tiesību principa izpausme, kas balstās uz dalībvalstu kopējām konstitucionālajām tradīcijām [.. un kas] tāpat ir ietverta [ECTK] 6. un 13. pantā”.
- 211 Šajā gadījumā šis princips izpaužas tiesībās, kas piešķirtas prasītājiem saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu, — pakļaut apstrīdēto regulu Pirmās instances tiesas likumības kontrolei ar nosacījumu, ka tie ir skarti tieši un individuāli, un izvirzīt savas prasības pamatojumam jebkādu pamatu, kas saistīts ar pilnvaru trūkumu, būtisku pārkāpumu, EK līguma pārkāpumu vai jebkuru citu tā piemērošanas tiesību normu pārkāpumu, vai pilnvaru pārsniegšanu.
- 212 Šajā gadījumā jautājums tomēr ir — vai tiesas kontrolei, kas jāveic Pirmās instances tiesai pār šo regulu, pastāv strukturālas robežas, ko nosaka vispārīgās starptautiskās tiesības vai pats EK līgums.

- 213 Jāatgādina, ka apstrīdētā regula, kas pieņemta saskaņā ar Kopējo nostāju 2002/402, ir uzskatāma par to saistību izpildi Kopienas līmenī, kas uzlikta dalībvalstīm kā ANO dalībniecēm, lai īstenotu, vajadzības gadījumā pieņemot Kopienas tiesību aktu, sankcijas pret Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu, kā arī pret *Taliban* un citām sabiedrotām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, kas tika noteiktas un vēlāk apstiprinātas vairākās Drošības padomes rezolūcijās, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai. Šās regulas preambulas apsvērumi skaidri atsaucas uz Rezolūcijām 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002).
- 214 Šajā kontekstā, kā to pamatoti uzsvēra iestādes, tās rīkojās atbilstoši ierobežotām pilnvarām, jo tām nav nekādas patstāvīgās rīcības brīvības. Proti, tās nevar nedz tieši mainīt attiecīgo rezolūciju saturu, nedz izveidot mehānismu, ar kura palīdzību šādas izmaiņas varētu veikt.
- 215 Jebkura iekšējā apstrīdētās regulas likumības kontrole, tostarp attiecībā uz Kopienas noteikumiem vai tiesību vispārīgajiem principiem, kas saistīta ar pamattiesību aizsardzību, tādējādi paredzētu, ka Pirmās instances tiesai jāizvērtē minēto rezolūciju likumība, izskatot katru atsevišķu gadījumu. Gadījumā, ja tiek veikta nelikumības cēloņa pārbaude, uz ko atsaucas prasītāji, ir jāveic nevis apstrīdētās regulas pieņemšanas pārbaude, bet gan Drošības padomes rezolūciju, ar kurām šīs sankcijas tika noteiktas, pārbaude (skat. pēc analogijas spriedumu lietā *Dorsch Consult/Padome un Komisija*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 158. punktā, 74. punkts).
- 216 Proti, ja Pirmās instances tiesai atbilstoši prasītāju prasījumiem apstrīdētā regula būtu jāatceļ tāpēc, ka šis tiesību akts pārkāpj prasītāju pamattiesības, ko aizsargā Kopienas tiesiskā kārtība, lai gan to ir noteikušas starptautiskās tiesības, šāda atcelšana netieši nozīmētu, ka attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas pašas pārkāpj minētās pamattiesības. Citiem vārdiem sakot, prasītāji lūdz Pirmās instances tiesu netieši atzīt, ka attiecīgā starptautisko tiesību norma apdraud indivīda pamattiesības, kuras tiek aizsargātas Kopienas tiesiskajā kārtībā.

- 217 Iestādes un Apvienotā Karaliste lūdz Pirmās instances tiesu principā atteikties no jebkādas kompetences netieši veikt šādu rezolūciju likumības kontroli, kas kā starptautisko tiesību noteikumi ir saistoši Kopienas dalībvalstīm un kas ir jāievēro gan tām, gan arī visām Kopienas iestādēm. Šie lietas dalībnieki būtībā uzskata, ka Pirmās instances tiesas kontrolei ir jāpārbauda tikai, pirmkārt, formu, procedūru un pilnvaru nosakošie noteikumi, kuri šajā gadījumā ir saistoši Kopienas iestādēm, un, otrkārt, attiecīgo Kopienas pieņemto tiesību normu piemērotība un samērīgums attiecībā uz Drošības padomes rezolūcijām, kuras tās īsteno.
- 218 Izvērtējot atšķirības starp Apvienoto Nāciju noteikto tiesisko kārtību un Kopienas tiesisko kārtību, ir jāatzīst, ka šāda kompetences ierobežošana acīmredzami ir iepriekš aprakstītu principu neizbēgamās sekas.
- 219 Kā jau norādīts — attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas tika pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai. Šajā kontekstā draudu starptautiskajam mieram un drošībai būtība, kā arī pasākumi, kas vajadzīgi starptautiskā miera un drošības uzturēšanai vai izveidošanai, izriet no Drošības padomes ekskluzīvās kompetences un kā tādas neietilpst valsts un Kopienas tiesas varas iestāžu kompetencē, izņemot vienīgi neatņemamās tiesības uz individuālu vai kolektīvu paš aizsardzību, kas paredzētas minēto statūtu 51. pantā.
- 220 Tā kā, rīkojoties atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, Drošības padome ar Sankciju komitejas palīdzību nolēma, ka noteiktu indivīdu vai organizāciju līdzekļi ir iesaldējami, tās lēmums ir saistošs visiem Apvienoto Nāciju dalībniekiem atbilstoši šo statūtu 48. pantam.

- 221 Attiecībā uz apsvērumiem, kas ietverti šā sprieduma 193.–204. punktā, Pirmās instances tiesas kompetence papildus kontrolēt šāda lēmuma likumību atbilstoši to pamattiesību aizsardzības standartam, kuras ir atzītas Kopienu tiesiskajā kārtībā, līdz ar to nebūtu attaisnojama, ne pamatojoties uz starptautiskām, ne arī uz Kopienu tiesībām.
- 222 Pirmkārt, šāda kompetence būtu nesaderīga ar dalībvalstu saistībām, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem un it īpaši to 25., 48. un 103. panta, kā arī ar Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 27. pantu.
- 223 Otrkārt, šāda kompetence būtu pretrunā gan ar EK līguma tiesību normām, it īpaši EKL 5., 10., 297. pantu un 307. panta pirmo daļu, gan ar LES, it īpaši ar tā 5. pantu, saskaņā ar kuru Kopienas tiesa veic savas funkcijas ar nosacījumiem un mērķiem, ko paredz EKL un LES. Tā turklāt ir pretrunā ar principu, saskaņā ar kuru Kopienas kompetence un attiecīgi Pirmās instances tiesas kompetence ir jāīsteno, ievērojot starptautiskās tiesības (spriedums lietā *Poulsen* un *Diva Navigation*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 158. punktā, 9. punkts, un spriedums lietā *Racke*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 158. punktā, 45. punkts).
- 224 Ir jāpiebilst, ka attiecībā tostarp uz EKL 307. pantu un Apvienoto Nāciju Statūtu 103. pantu atsauce vai nu uz pamattiesību, kuras tiek aizsargātas Kopienu tiesiskajā kārtībā, vai uz šās tiesiskās kārtības principu apdraudējumu, nevarēja ietekmēt Drošības padomes rezolūcijas likumību vai tās ietekmi Kopienas teritorijā (skat. pēc analogijas Tiesas 1970. gada 17. decembra spriedumu lietā 11/70 *Internationale Handelsgesellschaft*, *Recueil*, 1125. lpp., 3. punkts; 1986. gada 8. oktobra spriedumu lietā 234/85 *Keller*, *Recueil*, 2897. lpp., 7. punkts, un 1989. gada 17. oktobra spriedumu apvienotajās lietās no 97/87 līdz 99/87 *Dow Chemical Ibérica* u.c./Komisija, *Recueil*, 3165. lpp., 38. punkts).

- 225 Tādējādi ir jāuzskata, ka attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas principā ir izslēgtas no Pirmās instances tiesas kontroles jomas un ka Pirmās instances tiesai nav tiesību apšaubīt to likumību attiecībā uz Kopienu tiesībām, izvērtējot katru atsevišķo gadījumu. Tieši otrādi — Pirmās instances tiesai pēc iespējas jāinterpretē un jāpiemēro šīs tiesības atbilstoši dalībvalstu pienākumiem, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem.
- 226 Pirmās instances tiesa tomēr ir tiesīga izvēles kārtībā veikt attiecīgo Drošības padomes rezolūciju likumības pārbaudi attiecībā uz *jus cogens*, kas tiek uztverts kā starptautiskā sabiedriskā kārtība, kas ir saistoša visiem starptautisko tiesību subjektiem, ieskaitot ANO instances, un no kuras nav iespējams atkāpties.
- 227 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām, kurā ir kodificētas starptautiskās paražu tiesības (un kuras 5. pants nosaka, ka tā piemērojama “jebkuram līgumam, kas ir starptautisko organizāciju dibināšanas tiesību akts, un jebkuram līgumam, kas pieņemts starptautiskās organizācijas ietvaros”), 53. pants paredz tāda līguma atcelšanu, kas ir pretrunā ar vispārējo starptautisko tiesību imperatīvo normu (*jus cogens*), kas definēta kā “norma, ko pieņēma un pilnībā atzina valstu starptautiskā sabiedrība kā normu, no kuras nav pieļaujama nekāda atkāpe un kuru var grozīt tikai ar jaunu vispārējo starptautisko tiesību normu, kurai ir tāds pats raksturs”. Tāpat Vīnes Konvencijas 64. pants nosaka: “ja tiek pieņemta jauna vispārējo starptautisko tiesību imperatīvā norma, pastāvošais līgums, kas ir pretrunā ar šo normu, tiek atcelts un nav spēkā”.
- 228 Turklāt Apvienoto Nāciju Statūti paši paredz starptautisko tiesību imperatīva principa pastāvēšanu un tostarp cilvēka pamattiesību aizsardzību. Statūtu preambulā Apvienoto Nāciju tautas pasludināja, ka tās apņemas “[..] apstiprināt ticību cilvēka pamattiesībām, cilvēka cieņai un vērtībai”. Turklāt no Statūtu pirmās nodaļas ar nosaukumu “Mērķi un principi” izriet, ka Apvienoto Nāciju mērķis tostarp ir veicināt cieņu pret cilvēka tiesībām un pamatbrīvībām.

229 Šie principi ir saistoši gan ANO dalībniekiem, gan to iestādēm. Tādējādi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 2. punktam Drošības padomei, veicot tās pienākumus, ko tai uzliek pamatpienākums uzturēt starptautisko mieru un drošību, ir jārikojas "saskaņā ar Apvienoto Nāciju mērķiem un principiem". Tādējādi pilnvaras piemērot sankcijas, kas ir Drošības padomei, pildot šīs saistības, ir jāsteno, ievērojot starptautiskās tiesības un it īpaši Apvienoto Nāciju mērķus un principus.

230 Tādējādi starptautiskās tiesības ļauj uzskatīt, ka principā Drošības padomes rezolūciju ietekmei ir robežas: tām ir jāievēro *jus cogens* kategoriskās pamattiesību normas. Pretējā gadījumā, lai arī tas ir maz iespējams, tās nav saistošas nedz ANO dalībvalstīm, nedz arī līdz ar to — Kopienai.

231 Papildu tiesiskā aizsardzība, ko veic Pirmās instances tiesa prasības par tāda Kopienas tiesību akta atcelšanu ietvaros, kurš pieņemts, neizmantojot nekādu rīcības brīvību, lai īstenotu Drošības padomes rezolūciju, vajadzības gadījumā var attiekties uz tādu pārāku starptautisko tiesību normu ievērošanas pārbaudi, kas ir saistītas ar *jus cogens* un it īpaši ar imperatīvām normām, kas vērstas uz cilvēka tiesību vispārīgo aizsardzību, no kurām nedz ANO dalībvalstis, nedz arī to iestādes nevar atkāpties, jo šīs tiesību normas satur "nepārkāpjamus starptautisko paražu tiesību principus" (Starptautiskās Tiesas 1996. gada 8. jūlija Konsultatīvais atzinums "Kodolieroču izmantošanas draudu vai izmantošanas likumība", *Recueil*, 226. lpp., 79. punkts; skat. šajā sakarā arī ģenerāladvokāta Džeikobsa secinājumus lietā *Bosphorus*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 189. punktā, 65. punkts).

232 Ievērojot šos vispārīgos apsvērumus, ir jāizvērtē izvirzītais pamats, kas attiecas uz prasītāju pamattiesību pārkāpumu.

Par prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu

233 Pirmās instances tiesa nolemj vispirms izvērtēt pamattiesību uz īpašumu un samērīguma principa iespējamo pārkāpumu, tad tiesību tikt uzklausītam iespējamo pārkāpumu un, visbeidzot, tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu.

— Par tiesību uz īpašumu un samērīguma principa iespējamo pārkāpumu

234 Prasītājs apgalvo, ka ir pārkāptas tiesības uz īpašumu, kuras garantē ECTK Pirmā protokola 1. pants, kā arī samērīguma princips kā Kopienu tiesību vispārējais princips.

235 Tomēr gadījumā, ja iespējamais pārkāpums ir noticis, vienīgi iesaldējot prasītāju līdzekļus, par ko nolēma Drošības padome ar tās Sankciju komitejas starpniecību un ko īstenoja Kopiena ar apstrīdētās regulas palīdzību, neizmantojot savu rīcības brīvību, prasītāju sūdzību principā var izskatīt tikai pēc vispārīgiem cilvēka pamattiesību aizsardzības standartiem, kas attiecas uz *jus cogens*, atbilstoši jau iepriekš noteiktajiem principiem.

236 Turklāt, tā kā prasītāja līdzekļu iesaldēšanas apmērs un intensitāte mainījās laika gaitā (skat. secīgi pieņemtos: Regulas Nr. 467/2001 2. pantu, Regulas Nr. 881/2002 tās sākotnējā redakcijā 2. pantu un, visbeidzot, apstrīdētās regulas 2.a pantu, kas iekļauts ar Regulas Nr. 561/2003 1. pantu), ir jāprecizē, ka šās prasības atcelt tiesību

aktu ietvaros Pirmās instances tiesas kontrolei ir jāattiecas vienīgi uz spēkā esošo tiesisko regulējumu. Ja pastāv strīdus situācija par atcelšanu, Kopienas tiesai parasti ir jāņem vērā notikumi, kas tiesas procesā ietekmē pašu prāvas priekšmetu, tādu kā apstrīdētā tiesību akta atcelšana, atlikšana, aizvietošana vai grozīšana (skat. turklāt spriedumus lietās *Alpha Steel*/Komisija, *Fabrique de fer de Charleroi* un *Dillinger Hüttenwerke*/Komisija un *CCRE*/Komisija, pirmo reizi minēti šā sprieduma 72. punktā, Tiesas 1993. gada 8. marta rīkojumu lietā *C-123/92 Lezzi Pietrol*/Komisija, *Recueil*, I-809. lpp., 8.–11. punkts). Visi lietas dalībnieki tiesas sēdes laikā tam piekrita.

237 Līdz ar to ir jānovērtē, vai līdzekļu iesaldēšana, ko paredz apstrīdētā regula, ko groza Regula Nr. 561/2003, un netieši — Drošības padomes rezolūcijas, kas šai regulai ir jāīsteno, pārkāpj prasītāju pamattiesības.

238 Pirmās instances tiesa uzskata, ka šis nav vispārīgo cilvēka tiesību aizsardzības standarta gadījums, kas saistīts ar *jus cogens*.

239 Šajā ziņā vispirms ir jāuzsver, ka apstrīdētā regula redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 561/2003, kura tika pieņemta pēc Drošības padomes Rezolūcijas 1452 (2002) pieņemšanas, citu atkāpju un izņēmumu starpā paredz, ka pēc ieinteresēto personu pieprasījuma, izņemot gadījumu, kad pret to skaidri iebilst Sankciju komiteja, atbildīgās valsts iestādes var pasludināt, ka līdzekļi, kas vajadzīgi pamatizdevumiem, tostarp tiem, kas paredzēti dzīvošanai, ires maksai, medicīniskiem izdevumiem, nodokļiem vai kolektīvajiem pakalpojumiem, nav jāiesaldē (skat. šā sprieduma 36. punktu). Turklāt līdzekļi, kas vajadzīgi jebkādiem citiem “neparedzētiem izdevumiem”, var kopš tā brīža tikt “atbrīvoti” ar skaidru Sankciju komitejas atļauju.

- 240 Skaidri noteiktas izņēmumu un atkāpju iespējas, kas tādējādi piemērotas personu, kuras ietvertas Sankciju komitejas sarakstā, līdzekļu iesaldēšanai, skaidri parāda, ka ne šā pasākuma mērķis, ne arī rezultāts nav cietsirdīga vai pazemojoša apiešanās ar šīm personām.
- 241 Turklāt ir jāatzīmē, ka Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, ko Apvienoto Nāciju Ģenerālā asambleja pieņēma 1948. gada 10. decembrī, 17. panta 1. punkts nosaka: "katram cilvēkam ir tiesības uz īpašumu kā vienpersoniski, tā arī kopīgi ar citiem", bet minētās vispārējās deklarācijas 17. panta 2. punkts precizē, ka "[ne]vienam patvaļīgi nedrīkst atņemt īpašumu".
- 242 Tādējādi, ja tiesību uz īpašumu ievērošana jāuzskata par daļu no vispārīgo starptautisko tiesību imperatīvajām normām, jebkurā gadījumā to var uzskatīt par *jus cogens* pārkāpumu tikai tad, ja šis īpašums tiek patvaļīgi atņemts.
- 243 Tomēr ir jāatzīst, ka prasītājiem šīs tiesības netika patvaļīgi atņemtas.
- 244 Pirmkārt, līdzekļu iesaldēšana ir sankcija, kuru Sankciju komiteja nolēma piemērot pret Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, kā arī pret citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām.
- 245 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka cīņa pret starptautisko terorismu ir svarīga un ka Apvienoto Nāciju aizsardzība pret teroristu organizāciju aktivitātēm ir likumīga.

- 246 Rezolūcijas 1390 (2002) preambulā Drošības padome tostarp kategoriski ir nosodījusi teroristu 2001. gada 11. septembra uzbrukumu, paziņojot par savu apņēmību novērst šāda veida aktus; atzīmējot, ka Osama bin Ladens un *Al-Qaida* tīkls turpina veikt starptautiskā terorisma atbalstīšanas aktivitātes; nosodot *Al Qaida* tīklu un sabiedroto teroristu grupas par vairākiem kriminālsodāmiem terora aktiem, ko tie ir veikuši un kuru mērķis bija nogalināt lielu nevainīgu cilvēku skaitu un iznīcināt mantu, un no jauna apstiprinot, ka starptautiskā terora akti satur draudus starptautiskajam mieram un drošībai.
- 247 Ņemot vērā šos apstākļus, ir būtiska nozīme sankciju mērķim, kurš tostarp atbilstoši Drošības padomes Rezolūcijai 1373 (2001), uz ko atsaucas apstrīdētās regulas preambulas 3. apsvēruma, ir ar jebkuriem līdzekļiem, kas atbilst Apvienoto Nāciju Statūtiem, cīnīties pret terora aktu draudiem starptautiskajam mieram un drošībai. Tādējādi attiecīgo pasākumu mērķis ir starptautiskās sabiedrības vispārējās pamatintereses.
- 248 Otrkārt, līdzekļu iesaldēšana ir prasības nodrošinājuma līdzeklis, kas atšķirībā no konfiskācijas neattiecas uz ieinteresēto personu īpašuma tiesību uz finanšu aktīvu pašu būtību, bet tikai uz to izmantošanu.
- 249 Treškārt, attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas paredz mehānismu sankciju vispārīgās sistēmas periodiskai atkārtotai izvērtēšanai (skat. šā sprieduma 16., 25. un 33. punktu, kā arī 266. punktu).
- 250 Ceturtkārt, kā tas tiks parādīts vēlāk, attiecīgā reglamentācija nosaka procedūru, kas ļauj ieinteresētajām personām ar savas pilsonības vai dzīvesvietas dalībvalsts starpniecību jebkurā brīdī iesniegt savu lietu pārskatīšanai Sankciju komitejā.

251 Ņemot vērā šos apstākļus, līdzekļu iesaldēšana tām personām un organizācijām, kas, pamatojoties uz informāciju, ko nosūtījušas Apvienoto Nāciju dalībvalstis un ko pārbaudījusi Drošības padome, tiek turētas aizdomās par saistību ar Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un par piedalīšanos terora aktu finansēšanā, plānošanā, sagatavošanā vai izpildē, nav uzskatāma par patvaļīgu, nepiemērotu vai nesamērīgu ar ieinteresēto personu pamattiesībām.

252 No iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida argumenti, ko izvirzīja prasītājs par tā tiesību uz īpašumu un samērīguma principa iespējamo pārkāpumu.

— Par tiesību tikt uzklausītam iespējamo pārkāpumu

253 Atzīstot, ka par sākotnējo līdzekļu iesaldēšanas pasākumu nebija jāpaziņo pirms tā veikšanas, prasītājs Padomei sūdzas par to, ka viņam nav bijusi nekāda iespēja tikt uzklausītam par faktiem, apstākļiem un pierādījumiem, kas vērsti pret viņu (skat. šā sprieduma 141.–143. punktu). Turklāt prasītājs tāpat sūdzas par to, ka pašos attiecīgajos Drošības padomes lēmumos nav ievērotas tiesības uz aizstāvību (skat. šā sprieduma 150. punktu).

254 Šajā ziņā ir jāizšķir prasītāja tiesības tikt uzklausītam Padomē saistībā ar apstrīdētās regulas pieņemšanu un tā iespējamajām tiesībām tikt uzklausītam Sankciju komitejā saistībā ar viņa ietveršanu to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas.

- 255 Pirmkārt, attiecībā uz prasītāja tā sauktajām tiesībām tikt uzklausi tam Padomē sakarā ar apstrīdētās regulas pieņemšanu ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru aizstāvības tiesību ievērošana visos procesos, kas uzsākti pret personu un kuru rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs tiesību akts, ir Kopienų tiesību pamatprincips un tas ir jānodrošina, pat ja nav tiesiskā regulējuma par attiecīgajām procedūrām. Saskaņā ar šo principu jebkura persona, pret kuru piemērota sankcija, ir tiesīga lietderīgi paziņot savu viedokli sakarā ar faktiem, kas ir izmantoti sankcijas pamatojumam (Tiesas 1994. gada 29. jūnija spriedums lietā *C-135/92 Fiskano/ Komisija*, *Recueil*, I-2885. lpp., 39. un 40. punkts; Tiesas 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā *C-32/95 P Komisija/Lisrestal u.c.*, *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts, un Tiesas 2000. gada 21. septembra spriedums lietā *C-462/98 P Mediocurso/ Komisija*, *Recueil*, I-7183. lpp., 36. punkts).
- 256 Tomēr Padome un Komisija pamatoti atzīmē, ka šī judikatūra ir attīstījusies tādās jomās kā konkurences tiesības, antidempinga cīņa un valsts atbalsts, kā arī disciplinārlietas vai finanšu atbalsta samazināšana, kurās Kopienų iestādēm ir izmeklēšanas pilnvaras, kā arī liela izvērtēšanas brīvība.
- 257 Faktiski saskaņā ar judikatūru Kopienų tiesiskās kārtības garantiju un tostarp tiesību paziņot savu viedokli ievērošana ir savstarpēji saistīta ar iestādes, kas ir attiecīgā tiesību akta autore, izvērtēšanas pilnvarām (Tiesas 1991. gada 21. novembra spriedums lietā *C-269/90 Technische Universität München*, *Recueil*, I-5469. lpp., 14. punkts).
- 258 Tomēr šajā gadījumā, kā tas izriet no iepriekšējiem apsvērumiem par attiecības starp starptautisko tiesisko kārtību, ko izveidojušas Apvienotās Nācijas, un Kopienų tiesisko kārtību, kas ir iepriekš formulēta, Kopienų iestādēm ir jātransponē Kopienų tiesiskajā kārtībā Drošības padomes rezolūcijas un Sankciju komitejas lēmumi, kas tām nepiešķir tiesības konkrētā to īstenošanas stadijā paredzēt jebkādu Kopienų mehānismu individuālu situāciju izvērtēšanai ai atkārtotai izvērtēšanai tāpēc, ka gan

attiecīgo pasākumu būtība, gan arī atkārtotas izvērtēšanas mehānismi (skat. šā sprieduma 262. un turpmākos punktus) pilnībā ir Drošības padomes un Sankciju komitejas kompetencē. Līdz ar to Kopienas iestādēm nav nekādu izmeklēšanas pilnvaru, nekādas iespējas kontrolēt faktus, uz ko balstās Drošības padome un Sankciju komiteja, nekādas izvērtēšanas brīvības attiecībā uz šiem faktiem un nekādas izvērtēšanas brīvības attiecībā uz iespēju piemērot sankcijas pret prasītāju. Kopienas tiesību princips attiecībā uz tiesībām tikt uzklautam nav piemērojams tādos apstākļos, kur ieinteresētās personas uzklautāšana nekādā veidā nevar likt iestādei pārskatīt savu nostāju.

259 No tā izriet, ka Padomei nebija jāuzklaut prasītājs par viņa vārda svīturošanu no to personu un organizāciju saraksta, kurām ir piemērojamas sankcijas, sakarā ar apstrīdētās regulas pieņemšanu un izpildi.

260 Attiecīgi ir jānoraida prasītāja argumenti, kas saistīti ar tā tiesībām tikt uzklautam Padomē sakarā ar apstrīdētās regulas pieņemšanu iespējamo pārkāpumu.

261 Pirmkārt, attiecībā uz prasītāja tiesībām tikt uzklautam Sankciju komitejā, pirms tā vārda iekļaušana to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas, ir jāatzīst, ka šādas tiesības attiecīgajās rezolūcijās nav paredzētas.

262 Tomēr ir jāatzīmē, ka, kaut arī attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas un turpmāk pieņemtās regulas, ar kurām tās tiek īstenotas Kopienā, neparedz tiesības tikt uzklautam iepriekš, tās paredz individuālu situāciju atkārtotu izvērtēšanas mehānismu, kur ieinteresētās personas var vērsties Sankciju komitejā ar valsts

iestāžu starpniecību, lai tās vai nu tiktu izslēgtas no to personu saraksta, pret kurām ir piemērojamas sankcijas, vai arī tām nepiemērotu līdzekļu iesaldēšanas noteikumu (skat. it īpaši šā sprieduma 20., 32. un 34.–36. punktu).

263 Sankciju komiteja ir Drošības padomes iestāde, kas sastāv no to valstu pārstāvjiem, kas ir Drošības padomes locekļi. Tā ir kļuvusi par patstāvīgu nozīmīgu iestādi, kas ir atbildīga par sankciju piemērošanas ikdienas uzraudzību un par to, lai starptautiskā sabiedrība vienādi interpretētu un piemērotu rezolūcijas (ģenerālvokāta Džeikobsa secinājumi lietā *Bosphorus*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 189. punktā, 46. punkts).

264 Attiecībā uz lūgumu atkārtoti izvērtēt individuālu gadījumu, lai ieinteresētā persona tiktu svītrotā no to personu saraksta, pret kurām ir paredzētas sankcijas, “[Sankciju komitejas] darbības vadlīnijas”, kas pieņemtas 2002. gada 7. novembrī un grozītas 2003. gada 10. aprīlī (skat. šā sprieduma 50. punktu), to 7. punktā paredz:

“a) Neskarot spēkā esošās procedūras, prasītājs [persona(s), grupas, uzņēmumi un/ vai organizācijas, kas iekļautas komitejas kopsavilkuma sarakstā,] var iesniegt lūgumu atkārtoti izvērtēt viņa gadījumu tās valsts valdībai, kurā atrodas tā dzīvesvieta un/vai kuru pilsonis viņš ir. To darot, prasītajam ir jāpamato lūgums izslēgt viņu no saraksta, jāiesniedz atbilstoša informācija un jālūdz apmierināt šo lūgumu.

b) Valdībai, kurai ir adresēts šāds lūgums, (“adresāta valdība”) ir jāizvērtē visa atbilstošā informācija, tad jāpanāk abpusējs kontakts ar valdību(ām), kas

piedāvāja to ietvert sarakstā [“nosakošā(s) valdība(s)”], lai lūgtu papildu informāciju un konsultētos par lūgumu svītrot no saraksta.

- c) Valdība(s), kas sākotnēji lūdza ietvert attiecīgās personas sarakstā, var arī lūgt papildu informāciju no valsts, kurā atrodas prasītāja dzīvesvieta vai arī kuras pilsonis viņš ir. Adresāta valdība un nosakošā(s) valdība(s) var atbilstoši vajadzībām apspriesties ar komitejas priekšsēdētāju šo divpusējo apspriežu laikā.

- d) Ja, izvērtējot papildu informāciju, adresāta valdība vēlas apmierināt lūgumu svītrot no saraksta, tai ir jācenšas pārliecināt nosakošo(ās) valdību(as) kopā vai atsevišķi iesniegt komitejai lūgumu par svītrošanu no saraksta. Adresāta valdība bez nosakošās(o) valdības(u) lūguma var komitejai iesniegt lūgumu par svītrošanu no saraksta saskaņā ar procedūru, kur apstiprināšana notiek noklusējot.

- e) Komiteja pieņem vienprātīgu lēmumu. Ja komiteja nevar pieņemt vienprātīgu lēmumu noteiktā jautājumā, priekšsēdētājs organizē papildu apspriedes, kas var palīdzēt panākt vienošanos. Ja pēc šīm apspriedēm vienprātīgs lēmums tomēr netiek pieņemts, jautājums var tikt iesniegts Drošības padomē. Ņemot vērā informācijas specifisko raksturu, priekšsēdētājs var veicināt ieinteresēto dalībvalstu divpusējos sakarus, lai noskaidrotu jautājumu, pirms tiek pieņemts lēmums.”

265 Pirmās instances tiesa atzīst, ka, apstiprinot šās vadlīnijas, Drošības padome ir centusies pēc iespējas ņemt vērā Sankciju komitejas sarakstā ietverto personu pamattiesības un tostarp tiesības uz aizstāvību.

266 Tas, cik svarīga ir šo tiesību ievērošana Drošības padomei, skaidri izriet no tās 2004. gada 30. janvāra Rezolūcijas 1526 (2004), kas paredzēta, pirmkārt, lai atvieglotu to pasākumu īstenošanu, kuri noteikti Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunktā, Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunktā un Rezolūcijas 1390 (2002) 1. un 2. punktā, un, otrkārt, lai pastiprinātu Sankciju komitejas pilnvaras. Atbilstoši Drošības padomes Rezolūcijas 1526 (2004) 18. punktam Drošības padome "lielā mērā iedrošina visas valstis pēc iespējas informēt personas un organizācijas, kas ietvertas [Sankciju komitejas] sarakstā par pasākumiem, kas ir veikti [pret tām], par [Sankciju komitejas] vadlīnijām un Rezolūciju 1452 (2002)". Atbilstoši Rezolūcijas 1526 (2004) 3. punktam šie pasākumi ir uzlabojami pēc 18 mēnešiem vai vajadzības gadījumā — pirms tam.

267 Patiesi — iepriekš aprakstītā procedūra kā tāda tieši nepiešķir ieinteresētajām personām tiesības tikt uzklusītām Sankciju komitejā, kas ir vienīgā iestāde, kura ir pilnvarota pēc valsts lūguma pieņemt lēmumu par attiecīgā gadījuma atkārtotu izvērtēšanu. Tas ir būtiski diplomātiskai aizstāvībai, ko valstis piešķir saviem pilsoņiem.

268 Šāds ierobežojums tiesībām tikt tieši un personīgi uzklusītam pilnvarotajā iestādē tomēr nevar tikt atzīts par nepieņemamu saskaņā ar starptautisko tiesību imperatīvajām normām. Tieši otrādi, attiecībā uz to, ka tiek apstrīdēts to lēmumu pamatojums, ko atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai pieņēmusi Drošības padome ar tās Sankciju komitejas starpniecību, pamatojoties uz informāciju, ko iesniegušas valstis un reģionālās organizācijas, ir normāli, ja ieinteresēto personu tiesības tikt uzklusītām vairākos līmeņos tiek pielāgotas administratīvā procesa ietvaros, kurā valsts iestādēm, kas minētas apstrīdētās regulas II pielikumā, ir būtiska loma.

- 269 Turklāt pašas Kopienas tiesības atzīst, ka šāda procesuāla pielāgošana kontekstā ar ekonomiskām sankcijām pret indivīdiem ir likumīga (skat. pēc analogijas Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2000. gada 2. augusta rīkojumu lietā T-189/00 “*Invest*” *Import und Export* un *Invest Commerce*/Komisija (*Recueil*, II-2993. lpp.).
- 270 Ir jāpiebilst — kā to tiesas sēdē pamatoti atzīmēja Apvienotā Karaliste — ka ieinteresētām personām ir iespēja celt prasību tiesā, pamatojoties uz valsts tiesībām, pat tieši uz apstrīdēto regulu, kā arī uz atbilstošajām Drošības padomes rezolūcijām, kuras apstrīdētā regula īsteno, pret atbildīgās valsts iestādes iespējamo nelikumīgo atteikumu iesniegt Sankciju komitejā viņu gadījumu atkārtotai izvērtēšanai (skat. pēc analogijas Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 15. maija rīkojumu lietā T-47/03 R *Sison*/Padome, II-2047. lpp., 39. punkts).
- 271 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka prasītājs ar sava advokātu 2002. gada 1. marta vēstuli ir vērsies Apvienotajās Nācijās ar Saūda Arābijas Karalistes pastāvīgā pārstāvja starpniecību, lai aizstāvētu savas tiesības Sankciju komitejā. Saskaņā ar papildu skaidrojumiem tiesas sēdē prasītājs nekad nav saņēmis atbildi uz šo vēstuli.
- 272 Tomēr šiem apstākļiem nav nekādas saiknes ar Kopienas, un līdz ar to tie nav saistīti ar šo prāvu, kurā var tikt kontrolēta vien apstrīdētās regulas likumība.
- 273 Jebkurā gadījumā ir kategoriski jāizslēdz iespēja, ka prasītājs var lietderīgi izteikties par to faktu patiesīgumu un atbilstību, pamatojoties uz kuriem, viņa līdzekļi tika iesaldēti, un vēl jo vairāk par pret viņu vērstiem pierādījumiem. Šie fakti un pierādījumi acīmredzami netika paziņoti pat ANO dalībvalstīm, kurām tika

adresētas attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas, tādēļ, ka valsts, kura tos ir darījusi zināmus Sankciju komitejai, tos klasificē kā konfidenciālus vai slepenus.

274 Tādos apstākļos, kādi ir šajā gadījumā, kad tiek apstrīdēti preventīvi pasākumi, kas samazina prasītāju īpašuma pieejamību, Pirmās instances tiesa tomēr uzskata, ka ieinteresēto personu pamattiesību ievērošana attiecas tikai uz faktiem un pierādījumiem, kas ir vērsti pret tiem un kuri ir paziņoti, jo Drošības padome vai tās Sankciju komiteja uzskata, ka tas nav pieļaujams starptautiskās sabiedrības drošības apsvērumu dēļ.

275 No tā izriet, ka ir jānoraida argumenti, ko prasītāji izvirzīja attiecībā uz to, ka, iespējams, ir pārkāptas tiesības tikt uzklautiem Sankciju komitejā pirms to iekļaušanas to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas.

276 No iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida prasītāja argumenti, kas attiecas uz tiesību tikt uzklautam iespējamo pārkāpumu.

— Par tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu

277 Izvērtējot prasītāja argumentus saistībā ar viņa tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu, ir jāņem vērā vispārējie apsvērumi, kas tiem jau tika veltīti, Pirmās instances tiesai veicot likumības kontroles apmēra iepriekšējo izvērtēšanu, tostarp attiecībā uz pamattiesībām, ietvaros, kas tai jāveic attiecībā uz Kopienu tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenotas Drošības padomes rezolūcijas, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai.

- 278 Šajā gadījumā prasītāji varēja celt prasību par tiesību akta atcelšanu Pirmās instances tiesā atbilstoši EKL 230. pantam.
- 279 Šīs prasības ietvaros Pirmās instances tiesa pilnībā veic apstrīdētās regulas likumības kontroli pār to, kā Kopienu iestādes ievēro kompetences noteikumus, kā arī iekšējos likumības noteikumus un būtiskos procesuālos noteikumus, kas attiecas uz to darbību.
- 280 Pirmās instances tiesa tāpat kontrolē apstrīdētās regulas likumību attiecībā uz Drošības padomes rezolūcijām, kas šīm regulām ir jāisteno, tostarp no procesuālās un materiālās atbilstības viedokļa, ievērojot iekšējo saistību un regulu samērīgumu ar rezolūcijām.
- 281 Spriežot šīs kontroles ietvaros, Pirmās instances tiesa konstatē, ka netiek apstrīdētas tas, ka prasītājs ir fiziska persona, kas 2001. gada 19. oktobrī tika ietverta Sankciju komitejas sarakstā (skat. šā sprieduma 23. punktu).
- 282 Šās prasības par tiesību akta atcelšanu ietvaros Pirmās instances tiesa turklāt atzina savas tiesības veikt apstrīdētās regulas likumības kontroli un netieši — attiecīgo Drošības padomes rezolūciju likumības kontroli saistībā ar pārākām starptautisko tiesību normām *jus cogens*, tostarp imperatīvajām normām, kas vērstas uz cilvēka tiesību vispārēju aizsardzību.
- 283 Turpretī, kā tas tika norādīts šā sprieduma 225. punktā, Pirmās instances tiesai nav netieši jākontrolē pašu attiecīgo Drošības padomes rezolūciju saderība ar tādām pamattiesībām kā tās, ko aizsargā Kopienu tiesiskā kārtība.

284 Pirmās instances tiesai nav jāpārbauda, vai ir pieļauta kļūda to fakti un pierādījumu novērtējumā, ko Padome izvirzījusi to pasākumu pamatojumam, kas vēl nav veikti, izņemot šā sprieduma 282. punktā noteiktos ietvarus, lai netieši kontrolētu šo pasākumu veikšanas iespēju un samērīgumu. Šāda kontrole nevarētu tikt veikta, nepiesavinoties Drošības padomes priekšrocības, kas noteiktas Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļā, pirmkārt, noteikt draudus starptautiskajam mieram un drošībai un, otrkārt, veikt atbilstošus pasākumus, lai tiem stātos pretī vai novērstu. Turklāt jautājums, vai indivīds vai organizācija rada draudus starptautiskajam mieram un drošībai, tāpat kā jautājums, kādi pasākumi ir veicami attiecībā uz ieinteresētajām personām, lai šos draudus novērstu, netieši nozīmē politisku novērtējumu un novērtēšanas lēmumus, kas principā ietilpst tās iestādes kompetencē, kurai starptautiskā sabiedrība ir uzlikusi pamatatlīdzību par starptautiskā miera un drošības uzturēšanu.

285 Tādējādi ir jāatzīst, ka gadījumā, kas norādīts šā sprieduma 284. punktā, prasītājam nav nekādas iespējas saņemt efektīvu tiesisko aizsardzību, jo Drošības padome neuzskata par lietderīgu izveidot neatkarīgu starptautisku tiesu, kas tiktu pilnvarota lemt — gan tiesiski, gan faktiski — par prasībām, kas celtas pret individuālajiem lēmumiem, ko pieņēmusi Sankciju komiteja.

286 Tomēr tāpat ir jāatzīst, ka šāds prasītāja tiesiskās aizsardzības trūkums kā tāds nav pretrunā ar *jus cogens*.

287 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa atzīmē, ka tiesības vērsties tiesā, kas ir princips, ko atzīst gan Vispārējās cilvēka tiesību deklarācijas 8. pants, gan Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko pieņēma Apvienoto Nāciju Ģenerālā asambleja 1966. gada 16. decembrī, 14. pants, nav absolūtas. Pirmkārt, no šīm tiesībām var atkāpties gadījumā, ja pastāv īpaši sabiedrībai bīstami draudi, kas apdraud nācijas pastāvēšanu, kā arī pie noteiktiem nosacījumiem, ko paredz minētā pakta 4. panta 1. punkts. Otrkārt, pat ja nepastāv šādi ārkārtēji apstākļi, ir jānosaka noteikti ierobežojumi, kas ir neatņemama šo tiesību sastāvdaļa, tādi kā tie

ierobežojumi, kas ir vispārpieņemti nāciju kopienā un kuri attiecas uz valsts neaizskaramības doktrīnu (šajā sakarā skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein* pret Vāciju, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-VIII, 52., 55., 59. un 68. punkts, un 2001. gada 21. novembra spriedumu lietā *McElhinney* pret Īriju, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-XI, it īpaši 34.–37. punkts) un starptautisko organizāciju neaizskaramības doktrīnu (šajā sakarā skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1999. gada 18. februāra spriedumu lietā *Waite* un *Kennedy* pret Vāciju, *Recueil des arrêts et décisions*, 1999-I, 63. un 68.–73. punkts).

288 Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskata, ka prasītāja tiesību vērsties tiesā ierobežojums, kas izriet no jurisdikcijas imunitātes, kura principā Apvienoto Nāciju iekšējā tiesiskajā kārtībā piemīt Drošības padomes rezolūcijām, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, ir neatņemama to tiesību sastāvdaļa, kuras garantē *jus cogens*, atbilstoši piemērojamajiem starptautisko tiesību principiem (tostarp Statūtu 25. un 103. punkts).

289 Šāds ierobežojums ir attaisnojams gan ar to lēmumu būtību, kas Drošības padomei ir jāpieņem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, gan arī ar to likumīgo mērķi. Šajā gadījumā pastāvošajos apstākļos prasītāja interese par to, lai viņa gadījums tiktu uzklauts pēc būtības tiesas priekšā, nav pārāks par būtiskajām vispārējām interesēm, kas saistītas ar starptautiskā miera un drošības uzturēšanu pret draudiem, ko Drošības padome skaidri identificē, atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu tiesību normām. Šajā ziņā ir jāatzīst, ka ļoti svarīgs ir apstāklis, ka, atšķirībā no neierobežotu vai nenoteiktu laiku piemērojamu pasākumu paredzēšanas, rezolūcijas, ko vienu pēc otras pieņēma Drošības padome, tomēr ir paredzējušas atkārtotas izskatīšanas mehānismu, paturot iespēju atstāt spēkā šos pasākumus pēc tam, kad ir pagājuši 12 vai 18 un vairāk mēneši (skat. šā sprieduma 16., 25., 33. un 266. punktu).

290 Visbeidzot, Pirmās instances tiesa uzskata, ka, tā kā nepastāv starptautiska tiesa, kuras kompetencē ietilptu Drošības padomes tiesību aktu likumības kontrole, tādas organizācijas kā Sankciju komiteja izveidošana un iespēja, ko paredz tiesību akti, —

vērsties šajā komitejā jebkurā brīdī, lai atkārtoti izskatītu jebkuru individuālu gadījumu ar formalizēta mehānisma starpniecību, kurš netieši skar gan "adresāta valdību", gan "noteicošo valdību" (skat. šā sprieduma 263. un 264. punktu), ir uzskatāms par citu saprātīgu veidu kā pienācīgi aizsargāt prasītāju pamattiesības, kuras tiek atzītas par *jus cogens*.

- 291 No iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida prasītāju izvirzītie argumenti attiecībā uz tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu.
- 292 Tā kā neviens no prasītāju izvirzītajiem pamatiem un argumentiem netika pieņemts, prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 293 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punkta trešajai daļai Pirmās instances tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājušās lietā, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām. Atbilstoši Reglamenta 87. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem.
- 294 Ņemot vērā šajā gadījumā pastāvošos apstākļus un lietas dalībnieku prasījumus, ir taisnīgi piemērot šīs tiesību normas, lemjot, ka prasītājs atlīdzina savus tiesāšanās izdevumus, Padomes, kā arī tiesāšanās izdevumus, kas Komisijai radušies līdz 2002. gada 1. jūlijam. Apvienotā Karaliste un Komisija par laika periodu pēc 2002. gada 1. jūlija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospiež:

- 1) tiesvedību lietā izbeigt pirms sprieduma taisīšanas daļā par Padomes 2001. gada 6. marta Regulas (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu un ar kuru tiek atcelta Regula (EK) Nr. 337/2000, un Komisijas 2001. gada 19. oktobra Regulas (EK) Nr. 2062/2001, ar ko trešo reizi groza Regulu (EK) Nr. 467/2001, atcelšanu;
- 2) prasību noraidīt, ciktāl tā ir celta pret Padomes 2002. gada 27. maija Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001;
- 3) prasītājs atlīdzina savus, Padomes, kā arī tiesāšanās izdevumus, kas Komisijai radušies līdz 2002. gada 1. jūlijam, ieskaitot tiesāšanās izdevumus, kas radušies pagaidu noregulējuma izskatīšanas laikā;

4) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā karaliste un Komisija par laika periodu pēc 2002. gada 1. jūlija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Forwood

Pirrung

Mengozzi

Meij

Vilaras

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 21. septembrī.

Sekretārs

Prickšsēdētājs

H. Jung

J. Pirrung

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	II - 3661
Prāvas priekšvēsture	II - 3664
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 3674
Par apstrīdētās regulas pieņemšanas procesuālajām sekām	II - 3677
Par lietas būtību	II - 3679
1. Ievada apsvērumi	II - 3679
2. Par pirmo izvirzīto pamatu, kas saistīts ar to, ka Padome nebija tiesīga pieņemt apstrīdēto regulu	II - 3681
Pirmās instances tiesas jautājumi un lietas dalībnieku atbildes	II - 3681
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3688
3. Par trim izvirzītajiem pamatiem, kas saistīti ar prasītāja pamattiesību pārkāpumu	II - 3700
Lietas dalībnieku argumenti	II - 3700
Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3711
Ievada apsvērumi	II - 3711
Par attiecībām starp starptautisko tiesisko kārtību, ko noteic Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienu tiesisko kārtību	II - 3712
Par Pirmās instances tiesas veicamās likumības kontroles apmēru	II - 3719
Par prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu	II - 3726
— Par tiesību uz ipašumu un samērīguma principa iespējamo pārkāpumu	II - 3726
— Par tiesību tikt uzklausiņam iespējamo pārkāpumu	II - 3730
— Par tiesību uz efektīvu pārsūdzību iespējamo pārkāpumu	II - 3737
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 3741